

महाराष्ट्र विधानपरिषद

दुसरे अधिवेशन, २०१८

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक ०४ जुलै, २०१८ / आषाढ १३, १९४० (शके)

(१) मुख्यमंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) गृहनिर्माण मंत्री		
(३) कामगार, भूकंप पुनर्वसन, कौशल्य विकास, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ८८

माहुलगाव, मुंबई येथील एमएमआरडीएच्या वसाहतीसमोर असलेल्या सिलाड कन्टेनर लि. या कंपनीमधून विषारी वायूची गळती होत असल्याबाबत

(१) * ४१४११ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माहुलगाव, मुंबई येथील एमएमआरडीएच्या वसाहतीत महानगरपालिकेकडून झोपडपट्टीवासियांना स्थलांतरीत करून पुनर्वसन करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर वसाहतीसमोर असलेल्या सिलाड कन्टेनर लि. या कंपनीकडून सुमारे ७.५ कोटी लीटर रसायनाचा साठा करणाऱ्या १० महाकाय टाक्यामधून विषारी वायूच्या अस्थिर सेंद्रिय उत्सर्जनामुळे नागरीक त्रस्त झाले असून मृत्यूच्या छायेत जगत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, नागरीकांनी कंपनी विरोधात सन २०१४ मध्ये राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणात दावा दाखल केला असता न्यायाधिकरणाने दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी दिलेल्या निकाला अन्वये महाराष्ट्र प्रदूषण मंडळाने इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी, माटुंगा, मुंबई मधील वरीष्ठ शास्त्रज्ञांकडून वरील विषयाचा सखोल अभ्यास करून ६ महिन्यांच्या आत अहवाल सादर करण्याचा आदेश दिला असून मुंबई मनपाच्या के.ई.एम. रूग्णालयाच्या संचालकांनाही ६ महिन्यांच्या आत अहवाल सादर करण्याचे आदेश देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त दोन्ही अहवाल शासनास प्राप्त झाले आहेत काय, त्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध प्रकल्पांतर्गत बाधित होणाऱ्या पात्र रहिवाशांचे स्थलांतर माहूल येथे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांच्या माध्यमातून विकासक डी.बी.रिअॅलिटी यांनी बांधून महानगरपालिकेकडे हस्तांतरित केलेल्या इमारतींमध्ये करण्यात येते.

(२) सदर उद्योगाला महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने संमतीपत्र दिलेले असून रसायन साठवणुकीकरीता एकूण १० टाक्या आहेत व त्या आंतरराष्ट्रीय मानकाप्रमाणे उभारण्यात आल्या आहेत.

तसेच उद्योगाने सदर ठिकाणी प्रदूषण नियंत्रण संयंत्रणा बसविलेली आहे.

(३), (४) व (५) मा.राष्ट्रीय हरित लवाद, पुणे यांनी याचिका क्रमांक ४०/२०१४ मध्ये दिनांक ०३/०२/२०१५ रोजी महाराष्ट्र प्रदूषण मंडळाने इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी, माटुंगा, मुंबई मधील वरीष्ठ शास्त्रज्ञांकरून माहूल परिसरातील प्रदूषणाबाबत सखोल अभ्यास करून सहा आठवड्यात अहवाल सादर करण्याचे आदेश दिले आहेत.

इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी, माटुंगा, मुंबई यांनी सदर अहवाल मा.राष्ट्रीय हरित लवाद, पुणे येथे सादर केला आहे.

मा.राष्ट्रीय हरित लवादाने दिनांक १८/१२/२०१५ रोजी दिलेल्या निकालानुसार महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळास माहूल, आंबापाडा व चेंबूर परिसरातील प्रदुषण व त्यांचा VOC Assessment Study करण्यासाठी तीन वर्षांचा कालावधी दिला आहे. सदर आदेशाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र प्रदुषण मंडळाने दिनांक १३/०४/२०१६ रोजी निरी व के.ई.एम. रुग्णालय यांना माहूल, आंबापाडा व चेंबूर परिसरातील प्रदुषण व त्यामुळे नागरिकांच्या आरोग्यावर होणारा परिणामाबाबत संयुक्तरित्या अभ्यास करण्याचे आदेश दिले असून त्यानुसार कार्यवाही सुरु आहे.

**मुंबई महानगरपालिकेमध्ये पाणी मीटर बसविण्याच्या
कामात गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(२) * ४१३७५ श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.खवाजा बेग, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेमध्ये पाणी मीटर बसविण्याच्या कामात २०० कोटींचा खरेदी गैरव्यवहार झाल्याचे पब्लिक अकाउंट कमिटीच्या अहवालामार्फत माहे मे, २०१८ च्या प्रथम सप्ताहात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई शहर विभागासाठी प्रतिभा इंडस्ट्रीज, पश्चिम उपनगरातील एक्सलिया युनिटी जेव्ही व पूर्व उपनगरासाठी जेव्ही युनिटी एक्सलिया या कंपन्यांची पुरवठा व मॅटेनन्सकरिता नियुक्ती करण्यात आली असून खरेदीपोटी सदर कंपन्यांना आगावू रुपये २६७ कोटी देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जुने मीटर काढून नवीन मीटर बसविणे अपेक्षित असताना मीटर पालिकेच्या गोडाऊनमध्ये विनावापर राहिल्याने पालिकेला आर्थिक तोटा झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) मुंबई महानगरपालिकेमध्ये जलजोडण्यांवर जलमापके स्थापित करण्याच्या कामामध्ये अनियमितता झाल्याचे लोकलेखा समितीच्या अहवालामध्ये निदर्शनास आले आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

(२) मुंबई शहर, पूर्व व पश्चिम उपनगर या तीन विभागाकरीता नियुक्त केलेल्या अनुक्रमे प्रतिभा इंडस्ट्रीज, एक्सेलिया युनिटी जेव्ही व युनिटी एक्सेलिया जेव्ही या कंत्राटदारांना जलमापक खरेदी, जलमापके जलजोडण्यांवर स्थापित करणे व जलमापकांचे रिमोट पध्दतीने वाचन घेणे इत्यादीकरीता महानगरपालिकेमार्फत रुपये २६७.४५ कोटी अदा करण्यात आले आहेत.

(३) “स्वयंचलीत जलमापक प्रकल्प” अंतर्गत पुरवठा करण्यात आलेल्या एकूण १,२९,७७५ जलमापकांपैकी ९४,९२२ इतकी जलमापके कंत्राट कालावधीमध्ये बसविण्यात आली असून कंत्राट कालावधी संपल्यानंतर ३४,८५३ जलमापके गोडाऊनमध्ये शिल्लक राहिली ही वस्तुस्थिती आहे.

८,१२० जलमापके गरजेनुसार महानगरपालिकेच्या विविध विभागात बसविण्यात आली आहेत. ४६३ जलमापके गोडाऊनमध्ये आढळून न आल्याने व ५३६ जलमापके नादुरुस्त आढळल्याने एकूण ९९९ जलमापकांच्या खरेदी किंमतीची वसूली कंत्राटदारामार्फत करण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत गोडाऊनमध्ये सुस्थितीत शिल्लक असलेली २५,७३४ जलमापके झोपडपट्टी विभागातील जलजोडण्या वगळून इतर जलजोडण्यांवर आवश्यकतेनुसार बसविण्याचे काम महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहे असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) व (५) गोडाऊनमध्ये शिल्लक राहिलेल्या जलमापकांच्या अनुषंगाने महानगरपालिकेच्या प्रमुख चौकशी अधिकारी यांचेमार्फत चौकशीची कार्यवाही सुरु आहे.

**औरंगाबाद येथील दंगलीस जबाबदार असणाऱ्यांवर
कारवाई करण्याबाबत**

(३) * ४१२३० श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.रामराव वडकुते, श्री.अरुणकाका जगताप, श्री.खवाजा बेग, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.हरिसिंग राठोड, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.सुभाष झांबड, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.चंद्रकांत रघुवंशी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरात दोन समाजात दंगल उसळून अनेक दुकानांची जाळपोळ आणि दगडफेकीत एकाचा मृत्यू व ३० जण गंभीर जखमी झाल्याचे दिनांक ११ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर दंगल पुर्वनियोजित असल्याचा संशय व्यक्त केला जात असून या दंगलीला जातीय स्वरूप देऊन सामाजिक सलोखा बिघडविण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केले आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोन समाजामधील तणावास जबाबदार असणाऱ्या समाजकंटकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय.

(२) व (३) सदर दंगलीच्या अनुषंगाने तपास सुरु आहे. दंगलीत सहभागी असलेले व ओळख पटलेले तसेच त्यांच्याविरुद्ध पुरावा प्राप्त झालेल्या एकूण ६९ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. गुन्ह्यातील सहभागी असलेल्या आरोपींचा शोध घेवून त्यांना अटक करण्यात येत आहे. दंगलीसंदर्भात एकूण १६ दखलपात्र गुन्हे व १ अदखलपात्र गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे शहरातील मार्केट यार्ड जवळील आंबेडकर नगर
झोपडपट्टीला आग लागल्याबाबत**

(४) * ४२०३० अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरातील मार्केटयार्ड जवळील आंबेडकर नगरमधील झोपडपट्टीला दिनांक २१ एप्रिल, २०१८ रोजी भीषण आग लागून त्यामध्ये ७५ झोपड्या जळून खाक झाल्याची घटना घडल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आंबेडकर नगर मधील झोपड्यांना यापूर्वी देखील सन १९९४, २०१० व २०१६ मध्ये आग लागण्याच्या घटना घडल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर झोपडपट्टीला वारंवार आग लागण्याची कारणे काय आहेत, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय तसेच सदर झोपड्यांना लागलेल्या आगीमुळे किती नुकसान झाले असून नुकसानग्रस्त झोपडपट्टीधारकांना शासनाने अर्थसहाय्य केले आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त झोपडपट्टीधारकांना कायमस्वरूपी घरे देण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही वा उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) पुणे शहरातील मार्केटयार्ड जवळील आंबेडकरनगर झोपडपट्टीला दिनांक २१/०४/२०१८ रोजी भीषण आग लागून त्यामध्ये ७४ कुटुंबियांच्या झोपड्या जळाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

सदर आगीमध्ये कोणत्याही प्रकारची जिवितहानी झाली नसून अंदाजे ५० लक्ष रुपयांचे आर्थिक नुकसान झाले आहे. या झोपडीधारकांना तात्पुरत्या निवासाची सुविधा देण्यात आली आहे.

आंबेडकर नगर, पुणे येथील झोपड्यांना यापूर्वी देखील सन २०१० व सन २०१६ मध्ये आग लागण्याच्या घटना घडल्या आहेत.

सदर झोपडपट्टीतील घरांमध्ये इलेक्ट्रीक वायरींग शॉट सर्किट झाल्यामुळे, घरांमध्ये स्टोव्ह भडका झाल्याने, ज्वलनशील पदार्थांना आग लागल्याने वारंवार अशा घटना घडत असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(४) बाधित झोपडीधारकांना पुणे महानगरपालिकेकडून पत्रे व वासे पुरवण्याचे प्रायोजन होते परंतु झोपडीधारकांनी पत्रे व वासे घेण्यास नकार दिला.

सदर बाधित झोपडीधारकांची पक्की घरे बांधून मिळण्याची मागणी असून जळीतग्रस्तांना विविध सामाजिक संस्थांकडून मदत करण्यात येत आहे.

आंबेडकरनगर, मार्केटयार्ड, बिबवेवाडी, पुणे या मिळकतीवरील झोपडपट्टी पुनर्वसनाचा प्रस्ताव झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, पुणे यांच्याकडे प्राप्त झालेला असून त्यानुषंगाने पुढील आवश्यक कार्यवाही सुरु आहे.

प्रस्तुत झोपडपट्टी आकारमानाने मोठी असल्याने त्याच्या विकसनाचा बृहत आराखडा तयार करून टप्पेनिहाय पुनर्वसन कामकाज करण्यात येणार आहे.

तसेच ज्या झोपड्या जळितग्रस्त आहेत त्याभागाचे प्राधान्याने पुनर्वसन करण्याची दक्षता घेण्यात येणार असल्याचे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कल्याणकारी मंडळाच्या नोंदणीकृत लाभार्थी कामगारांना विविध योजनेकरिता निधी मिळण्याबाबत

(५) * ४१४१५ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.सुनिल तटकरे : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कल्याणकारी मंडळाच्या विविध योजनासाठी शासकीय कामगार अधिकारी, बीड यांच्याकडे दिनांक २६ सप्टेंबर, २०१६ पासून पात्र लाभार्थ्यांना कोट्यवधी रुपयांचा निधी मिळाला नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नोंदणीकृत १८१ लाभार्थी कामगारांच्या पाल्यांना वैद्यकीय व अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्रवेशाकरिता द्यावयाचे रुपये २६ लक्ष तसेच ५२१ कामगारांना पदवी अभ्यासक्रमासाठी शिक्षण सहाय्य म्हणून द्यावयाच्या

रुपये १ कोटी यासह पदव्युत्तर पदविका, प्रोत्साहनात्मक शैक्षणिक सहाय्य, इयत्ता पहिली ते सातवीसाठी शैक्षणिक सहाय्य यांसह विविध योजनेतील पात्र लाभार्थ्यांना कोट्यावधी रुपयांचे अनुदान अप्राप्त आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बीड येथे नियमित शासकीय कामगार अधिकारी नसल्याने आणि या कार्यालयातील अनेक पदे रिक्त असल्याने शासकीय अनुदान व नोंदणी या बाबी मोठ्या प्रमाणावर प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर रिक्त पदे भरून प्रलंबित अनुदानाचे तातडीने वाटप करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) हे खरे नाही. तथापि एप्रिल, २०१६ ते मार्च, २०१८ पर्यंत शासकीय कामगार अधिकारी, बीड यांनी ४८२८ लाभार्थ्यांना रुपये १,७७,२६,०००/- निधीचे वाटप केले आहे.

(२) हे ही खरे नाही. ४८२८ लाभार्थ्यांना रुपये १,७७,२६,०००/- निधीचे वाटप करण्यात आले आहे. तसेच वैद्यकीय व अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील १५८ पाल्यांचे, पदवी अभ्यासक्रम शैक्षणिक सहाय्य योजनेतील ४००, पदव्युत्तर अभ्यासक्रम शैक्षणिक सहाय्य योजनेतील ३५ प्रस्ताव तपासणीअंती लाभ वाटण्यास पात्र आहेत. तसेच इयत्ता पहिली ते सातवी शैक्षणिक सहाय्य योजनेतर्गत १६३ पाल्यांस लाभ वाटप केले आहे.

(३) हे ही खरे नाही. माहे ऑगस्ट, २०१७ पासून पुर्णवेळ दुकाने निरीक्षक / सुविधाकार व दिनांक ०१/०६/२०१८ पासून पुर्णवेळ सरकारी कामगार अधिकारी ही पदे भरण्यात आलेली असून बांधकाम कामगाराच्या नोंदणीचे आणि लाभ वाटपाचे काम सुरू आहे.

(४) माहे ऑगस्ट, २०१७ पासून पुर्णवेळ दुकाने निरीक्षक / सुविधाकार व दिनांक ०१/०६/२०१८ पासून पुर्णवेळ सरकारी कामगार अधिकारी ही पदे भरण्यात आलेली असून बांधकाम कामगाराची नोंदणी आणि लाभाचे वाटप सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोईसर (जि.पालघर) येथे स्वस्तात घरे देण्याच्या आमिषावर
गुंतवणूकदारांची फसवणूक करण्यात आल्याबाबत**

(६) * ४१२५१ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोईसर (जि.पालघर) येथे स्वस्तात घरे देण्याच्या आमिषावर सुमारे ४०० गुंतवणूकदारांची फसवणूक करणाऱ्या मूर्तूजा इलेक्ट्रिकवाला आणि त्याच्या साथीदारांच्या विरोधात भायखळा पोलिसांनी माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान गुन्हा नोंदविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने फसवणुक झालेल्या गुंतवणुकदारांना पैसे परत करण्यासाठी शासनस्तरावर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) सदरहू प्रकरणी भायखळा पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. ६३/१८ कलम ४२०, ३४ भा.दं.वि. नुसार गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यामध्ये एकूण तीन आरोपी असून त्यापैकी एका आरोपीस अटक करण्यात आली आहे. तसेच, सदर गुन्ह्यातील आरोपी यांचे बँक खाते गोठविण्यात आले आहे.

सदरचा गुन्हा तपासाधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

दिवंगत अध्यात्मिक गुरु ओशो रजनिश यांचे बनावट

मृत्यूपत्र बनवून गैरव्यवहार केल्याबाबत

(७) * ४१३४६ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे येथील ट्रस्टने दिवंगत अध्यात्मिक गुरु ओशो रजनिश यांचे बनावट मृत्यूपत्र बनवून कोटयवधी रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याची तक्रार ओशो यांचे अनुयायी आणि निकटवर्तीय योगेश ठक्कर यांनी पुणे पोलिसांच्या आर्थिक गुन्हे शाखेकडे ४ वर्षापूर्वी केली होती, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) ओशो रजनिश यांचे बनावट मृत्यूपत्र बनवून कोट्यावधी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याबाबत अध्यात्मिक गुरू ओशो रजनिश यांचे अनुयायी आणि निकटवर्तीय योगेश ठक्कर यांनी दिनांक १८/११/२०१३ रोजी तक्रारी अर्ज पोलीस आयुक्त, पुणे कार्यालयात दिला होता.

(२) सदर प्रकरणी फिर्यादीचे तक्रारीवरून ओशो आश्रमाचे ६ ट्रस्टीविरुद्ध कोरेगाव पार्क पोलीस स्टेशन, पुणे येथे गु.र.नं. १४९/२०१३ भा.दं.वि. कलम ४६५, ४६७, ४७१, १२०(ब), ३४ प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

सदर गुन्ह्याचा तपास कोरेगाव पार्क पोलीस स्टेशनकडून आर्थिक गुन्हे शाखेकडे पुढील तपासकामी हस्तांतरीत करण्यात आला असून गुन्हा तपासावर आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

रेवस-करंजा सागरी मार्ग (ता.अलिबाग, जि.रायगड) येथे रो-रो सेवेसाठी उभारण्यात आलेल्या जेटीचे बांधकाम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत

(८) * ४१८७२ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अलिबाग तालुक्यातील (जि.रायगड) येथे ब्रिटीशकालीन असलेली रेवस जेटीला ९० वर्षे पूर्ण होऊनही ती सुस्थितीत असून अलिकडेच मेरिटार्डम बोर्डामार्फत रेवस-करंजा सागरी मार्गावरील रो-रो सेवेकरिता बांधण्यात आलेल्या जेटीच्या कामात निकृष्ट दर्जाचे सिमेंट वापरल्याने १५ दिवसातच तडे गेल्याचे दिनांक २१ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर जेटीच्या कामासाठी ४ कोटी रुपयांचा खर्च मेरिटार्डम बोर्डाने केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू नवीन जेटीच्या काँक्रीटीकरणेवर अत्यल्प पाणी मारल्याने त्याचे बांधकाम ढिसूळ होवून मोठमोठे तडे गेले असून त्यावर देखरेख ठेवण्याकडे मेरीटाईम बोर्डाच्या अधिकाऱ्यांनी दुर्लक्ष केल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून जेटीचे काम करणाऱ्या दोषी ठेकेदारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डामार्फत रेवस जेटी येथील पोचरस्ता बांधणे हे काम हाती घेण्यात आलेले असून सद्यःस्थितीत ते प्रगतीपथावर आहे. त्याचप्रमाणे सदरचे काम महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डाच्या अधिकाऱ्यांच्या देखरेखीखाली योग्य दर्जा व गुणवत्तेप्रमाणे काम करून घेण्यात येत आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईत म्हाडा आणि कामगार विभागाच्या माध्यमातून बनावट गिरणी कामगारांना घरे देण्यात आल्याबाबत

(९) * ४२१७७ आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत म्हाडा आणि कामगार विभागाच्या माध्यमातून देण्यात आलेली घरे कागदपत्र नसलेल्या आणि केवळ शपथपत्र दिलेल्या सुमारे १२०० गिरणी कामगारांना देण्यात आल्याची माहिती सनियंत्रण समितीकडून देण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गिरणी कामगार बनावट असल्याची शक्यता वर्तविण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.प्रकाश महेता : (१) उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा यांच्या अहवालानुसार हे खरे नाही.

गिरणी कामगार कर्मचारी निवारा आणि कल्याणकारी संघ यांनी दिनांक १०/१०/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये सनियंत्रण समितीकडे तक्रार दाखल केली होती. सदर तक्रारीत सन २०१२ च्या सोडतीमध्ये एकच गिरणी कामगार/वारस सोडतीमध्ये दोन घरांसाठी यशस्वी झाल्याची तसेच एका घरासाठी यशस्वी व एकासाठी प्रतिकषायादीवर असल्याची तक्रार केली होती व अशा एकूण १२२८ गिरणी कामगार/वारस यांची यादीसुद्धा सनियंत्रण समितीपुढे सादर केली होती.

(२) व (३) तक्रारीच्या अनुषंगाने सनियंत्रण समितीला दिलेल्या १२२८ गिरणी कामगार/वारस यांच्या यादीला अनुसरून मुंबई मंडळामार्फत यादीतील सर्व गिरणी कामगारांची तपासणी करण्यात आली व सदर १२२८ गिरणी कामगारांची यादी विश्लेषणासह सनियंत्रण समिती तसेच गिरणी कामगार कर्मचारी निवारा व कल्याणकारी संघ यांना दिली असून एकाही गिरणी कामगार/वारस यांना एकापेक्षा जास्त घरांचे वितरण झाल्याचे दिसून येत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर, धरमपेठ परिसरातील रुफ नाइन हॉटेलमध्ये अवैधपणे

मद्य पुरवठा व हुक्का पार्लर सुरु असल्याबाबत

(१०) * ४१२७७ प्रा.अनिल सोले, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर, धरमपेठ परिसरातील रुफ नाइन हॉटेलमध्ये अवैधपणे ग्राहकांना मद्य पुरविण्यात येण्यासह हुक्का पार्लर सुरु असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबईतील कमला मिल कंपाऊडमधील हुक्का पार्लरला लागलेल्या आगीसारखी घटनांची पुनरावृत्ती नागपूर शहरात होऊ नये याकरिता अशा अनधिकृत हुक्का पार्लरवर पोलीस प्रशासनाकडून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अवैधरित्या मद्य व हुक्का पुरवित असल्याबाबत माहिती मिळाल्यास तात्काळ योग्य कायदेशीर कारवाई करण्याबाबत विशेष दक्षता घेण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद शहरात सार्वजनिक शौचालये उपलब्ध नसल्याबाबत

(११) * ४१५०८ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३५३७३ ला दिनांक १३ डिसेंबर, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहराची लोकसंख्या १५ लाखापेक्षा जास्त असल्याने किमान १०० ठिकाणी सार्वजनिक शौचालय बांधण्याची आवश्यकता असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, औरंगाबाद शहरात फक्त ६ सार्वजनिक शौचालये सुरु असून स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत १४ ठिकाणी सार्वजनिक शौचालये बांधण्याचे महानगरपालिकेचे नियोजन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शहरात महिलांसाठी पुरेसे शौचालय उपलब्ध नसतानाही महानगरपालिका सदर काम प्रगती पथावर असल्याचा दावा करित असली तरी सार्वजनिक शौचालये उभारण्यासाठी महानगरपालिकेला कुठेच जागा मिळत नसल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे अंशतः खरे आहे.

औरंगाबाद शहरात सार्वजनिक शौचालयाचे एकूण ४२ युनिट वापरात असून त्यामध्ये एकूण ४६९ सीट्स उपलब्ध आहेत. या ४६९ सीट्स पैकी २१२ सीट्स महिलांसाठी उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

(२) औरंगाबाद शहरात सार्वजनिक शौचालयाचे एकूण ४२ युनिट्स वापरत आहेत. या व्यतिरिक्त शहरात पुढीलप्रमाणे सामुदायिक/सार्वजनिक शौचालयाचे बांधकाम करण्यात येत आहेत.

अ.क्र.	स्थळ	शौचालयाच्या सीट्स			निधीचा स्रोत
		महिलांसाठी	पुरुषांसाठी	एकूण	
१	राजनगर, मुकुंदवाडी	५	५	१०	स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी)
२	ज्यूबली पार्क परिसर,	५	-	५	महानगरपालिका निधीतून
३	औरंगपुरा	५	-	५	
४	पैठणगेट	५	-	५	
५	एन-८ बॉटनिकल गार्डन	५	-	५	
६	हर्ष नगर (फाजलपुरा)	५	५	१०	
७	आंबेडकर नगर	५	५	१०	
८	मिसरवाडी	५	५	१०	

९	मुकुंदवाडी भाजीमंडई	५	५	१०	सीएसआर निधी (लायन्स क्लब, औरंगाबाद यांना विनंती करण्यात आलेली आहे.)
१०	आनंदगाडे चौक	१६	३०	४६	
११	कबीरनगर	४	४	८	
१२	क्रांती नगर	५	५	१०	
एकूण		७०	६४	१३४	

(३) सार्वजनिक शौचालय बांधण्यासाठी जागा सुलभतेने उपलब्ध होत नाही, हे खरे आहे.

औरंगाबाद महानगरपालिकेमार्फत सार्वजनिक शौचालय बांधकामासाठी शहरात जागा उपलब्ध करण्याबाबत प्रयत्न करण्यात येत असून, जागेच्या उपलब्धतेनुसार सार्वजनिक शौचालयाचे बांधकाम करण्यात येत आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे व पालघर जिल्ह्यातील महानगरपालिकाक्षेत्रात अनधिकृत
बांधकामासंदर्भात नेमलेल्या उच्चस्तरीय सनियंत्रण समितीबाबत**

(१२) * ४१८८१ श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हरित वसई संस्थेने सन २००७ साली दाखल केलेल्या याचिकेवरील सुनावणीप्रसंगी ठाणे व पालघर जिल्ह्यातील महानगरपालिकाक्षेत्रात अनधिकृत बांधकामांच्या गंभीर प्रश्नावर न्यायालयाने उच्चस्तरीय समिती स्थापन करण्याचे आदेश दिनांक २८ जानेवारी, २००९ रोजी वा त्यासुमारास दिल्याप्रमाणे माहे मार्च, २००९ मध्ये मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली १४ सदस्यीय समिती स्थापन करण्यात आली होती, हे खरे आहे काय.

(२) असल्यास, सदर समितीने ठाणे व पालघर जिल्ह्यातील अनधिकृत बांधकामे व अनुषंगिक प्रश्नांचा अभ्यास करून कार्यवाहीचा अहवाल वेळोवेळी न्यायालयाला सादर केला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुषंगाने वाढत्या अनधिकृत बांधकामांना तात्काळ आळा घालण्यासाठी कोणती कार्यवाही वा उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय.

(३) सदर प्रकरणी मा.उच्च न्यायालयाने राज्य शासन तसेच ठाणे व पालघर जिल्ह्यातील महानगरपालिका यांना सूचना केल्यानुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.

तदनुषंगाने ठाणे, मिरा-भाईंदर, नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील अनधिकृत बांधकाम/ अतिक्रमण नियंत्रण व निर्मुलन याकरीता पोलीस दलातील विविध संवर्गातील पदे निर्माण करण्यात आली आहेत.

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम २६७ अंतर्गत अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करण्याकरीता प्रभाग निहाय पदनिर्देशित अधिकारी घोषित करण्यात आले आहेत.

ठाणे महानगरपालिका क्षेत्रातील अतिक्रमण व अनधिकृत बांधकामासंदर्भातील प्रकरणे चालविण्यासाठी विशेष न्यायालय कार्यरत आहेत.

जनहित याचिका क्र. ३५/२००७, ३६/२००७, २५/२०१० तसेच रिट याचिका क्र. ३१०४/२०१३ अंतर्गत मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील एम.सी.व्ही.सी.च्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना कॅशलेस वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू करण्याबाबत

(१३) * ४१४०० श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.श्रीकांत देशपांडे, श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात एम.सी.व्ही.सी.चे शिक्षक व त्यांच्या कुटुंबियांच्या आरोग्यासाठी होणारा खर्च भागविण्याकरिता वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू केली असून इतर विभागामधील कर्मचाऱ्यांना कॅशलेस वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू केलेली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना खर्चिक असून त्यास जास्त वेळ लागत असल्यामुळे उक्त योजना बंद करून इतर विभागाप्रमाणे कॅशलेस वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना सुरु करण्यासाठी एम.सी.व्ही.सी. शिक्षक संघटना व लोकप्रतिनिधींनी मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून एम.सी.व्ही.सी.च्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना कॅशलेस वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू करण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) हे खरे नाही.

राज्यातील शासकीय व अशासकीय अनुदानित एम.सी.व्ही.सी.चे शिक्षक व त्यांच्या कुटुंबियांच्या आरोग्यासाठी होणारा खर्च भागविण्यासाठी वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू आहे. तसेच व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयांतर्गत इतर उपविभाग, औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था म्हणजे शासकीय व अशासकीय अनुदानित यांचे शिक्षक व त्यांच्या कुटुंबियांच्या आरोग्यासाठी होणारा खर्च भागविण्यासाठी वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू आहे. सदर अभ्यासक्रमापैकी कोणालाही तांत्रिक विद्यालयातील व्दिलक्षी, पूर्वव्यवसायिक अभ्यासक्रम या कॅशलेस वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू केलेली नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात विविध विभागांमध्ये कंत्राटी पध्दतीने काम करणाऱ्या
अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना सेवेत कायम करण्याबाबत**

(१४) * ४२२७८ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.विक्रम काळे, श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात गत दीड ते दोन दशकांपासून शासनाच्या विविध विभागांमध्ये कंत्राटी पध्दतीने काम करणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना कायम करण्याच्या मागणीसाठी सदर कर्मचाऱ्यांनी लढा देण्याची तयारी सुरु केली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गत १५ ते २० वर्षांपासून राज्यातील शिक्षण, आरोग्य, कृषी, जलसंपदा, पाणलोट आदि विभागात किमान ३ लाख कंत्राटी अधिकारी आणि कर्मचारी कार्यरत असून त्यांना ११ महिन्यांच्या करारावर, कंत्राटी तत्वावर, अत्यंत तुटपुंज्या मानधनावर काम करावे लागत असल्याने त्यांच्या न्याय मागण्या पूर्ण होण्याकरिता यापूर्वीही शासनाकडे पाठपुरावा केला असून अद्यापी त्यांना योग्य सहकार्य मिळाले नसल्याने कंत्राटी कर्मचाऱ्यांच्या समान काम समान वेतन, रिक्त पदांवर सेवासमावेशन, रेग्युलरायझेशन या मागण्यासाठी लढा उभारण्याची तयारी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, माहे मार्च, २०१८ मध्ये कंत्राटी कर्मचाऱ्यांनी त्यांचे विविध मागण्यांबाबत आंदोलन केले होते.

(२) कंत्राटी कर्मचाऱ्यांच्या समान काम समान वेतन, रिक्त पदांवर सेवासमावेशन, सेवेत नियमितीकरण या मागण्यांसंदर्भात कंत्राटी कर्मचाऱ्यांनी शासनास निवेदने दिलेली आहेत.

- (३) मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या वेगवेगळ्या निर्णयांचा सर्वकष विचार करून आणि सर्व प्रशासकीय विभागांतर्गत किती कंत्राटी कर्मचारी आहेत याचा विचार करून राज्यातील कंत्राटी पदधारकांना नियमित सेवेत सामावून घेण्याबाबतच्या प्रकरणांबद्दल परिपूर्ण अभ्यास करून अहवाल तयार करण्यासाठी मा.मंत्री, कौशल्य विकास व उद्योजकता यांच्या अध्यक्षतेखाली मंत्रिमंडळ उपसमिती दिनांक ०८/०५/२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जालना रेल्वे स्थानक रस्त्यावर रविवारी भरण्या बाजारात
शेतकऱ्यांकडून अवैध भाडेपट्टी आकारण्यात येत असल्याबाबत**

- (१५) * ४२१७६ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) जालना रेल्वे स्थानक रस्त्यावर रविवारी भरण्या बाजारात ग्रामीण भागातून शेतकरी मोठ्या प्रमाणात माल विक्रीसाठी आणत असून नगरपालिकेकडून कोणत्याही प्रकारची सुविधा दिली जात नसतांनाही विक्रेत्यांकडून भाडेपट्टी वसूल करण्यात येत असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१८ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, भाडेपट्टी रक्कम वसूल केल्यानंतर ठेकेदाराकडून पावत्याही दिल्या जात नसून त्याबाबत विचारणा केल्यास सदर शेतकऱ्यांना ठेकेदारांच्या गुंडाकडून धमकाविण्यात येत असल्याबाबत शेतकऱ्यांनी नगरपारिषदेच्या मुख्याधिकाऱ्यांकडे तक्रारीही दिल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने अवैध भाडेपट्टी बंद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२) जालना रेल्वे स्थानक रस्त्यावर रविवारी भरणाऱ्या बाजारातील विक्रेत्यांकडून अवैधरित्या भाडेपट्टी वसूल करण्यात येत असल्याबाबत मुख्याधिकारी, जालना यांच्याकडे लेखी तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

सदर बाबत प्राप्त तोंडी तक्रारीच्या अनुषंगाने मालमत्ता अधीक्षक, जालना नगरपरिषद यांनी शहानिशा केली असता, सदर तक्रारीत तथ्य आढळून येत नसल्याबाबत मुख्याधिकारी, जालना नगरपरिषद यांनी त्यांचे अहवालात नमूद केले आहे.

(३) तथापि, सदर प्रकरणी वस्तुस्थितीदर्शक अहवाल सादर करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, जालना यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेच्या मुख्यालयातील अग्निसुरक्षा यंत्रणेच्या दुरवस्थेबाबत

(१६) * ४२०८५ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.रामनिवास सिंह, श्री.प्रविण

दरेकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेतील मुख्यालयात आग विझविण्यासाठी बसविण्यात आलेली सामग्री कालबाह्य (आउट डेटेड) झाल्याची बाब माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महानगरपालिकेच्या प्रत्येक मजल्यावर आग विझविण्यासाठी लावण्यात आलेले पाईप हाताळले जात नसून त्यांची देखभाल दुरुस्ती होत नसल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार वार्षिक २६ हजार कोटी बजेट असणाऱ्या मुंबई महानगरपालिकेच्या मुख्यालयात अद्यावत अग्निसुरक्षा यंत्रणा कार्यान्वित करण्यासाठी महापालिकेला निर्देश देवून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२) अशा आशयाचे वृत्त दिनांक ०८ मे, २०१८ रोजीच्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसिध्द झाले होते.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका मुख्यालयाच्या जुन्या व विस्तारित इमारतीमधील सर्व अग्निशमन यंत्रणा बदलण्याचे काम अनुक्रमे माहे जून, २०१६ व सप्टेंबर, २०१७ रोजी पूर्ण करण्यात आले आहे.

महानगरपालिकेच्या अग्निशमन विभागामार्फत अग्निशमन यंत्रणेची तपासणी सरासरी १५ दिवसांनी करण्यात येते. सदर तपासणीमध्ये त्रुटी आढळल्यास आवश्यक ती दुरुस्ती करण्यात येते.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या विमानप्रवासाच्या सुरक्षिततेबाबत

(१७) * ४१७५४ श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.रामहरी रुपनवर : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३९७४५ ला दिनांक २८ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे गत ३ वेळा कार्यक्रमाच्यावेळी हेलिकॉप्टर अपघातामधून बचावले असून त्यांच्या जिवितास धोका निर्माण झाला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी समिती नेमण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर समितीने आपला अहवाल सादर केला आहे काय, मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या विमानप्रवासाच्या सुरक्षिततेबाबत भुमिका स्पष्ट करून शासनामार्फत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

शासनाच्या मालकीच्या सिकॉस्की एस ७६ सी++ व्हीटी-सीएमएम या हेलिकॉप्टरला दिनांक २५ मे, २०१७ रोजी निलंगा, जि.लातूर येथे अपघात झाला होता.

(२) प्रस्तुत निलंगा येथील अपघाताची चौकशी केंद्रीय नागरी उड्डाण मंत्रालयाच्या अखत्यारितील Aircraft Accident Investigation Bureau या यंत्रणेमार्फत करण्यात येत आहे.

(३) Aircraft Accident Investigation Bureau या यंत्रणेकडून अद्याप चौकशी अहवाल प्राप्त झालेला नाही. शासनस्तरावर अतिमहत्वाच्या व महत्वाच्या व्यक्तींच्या हेलिकॉप्टर प्रवासासंदर्भात नवीन मार्गदर्शक म्हणून दिनांक २५ जानेवारी, २०१८ रोजी हेलिपॅड धोरण घोषित करण्यात आले आहे. या धोरणामध्ये हेलिपॅड बनविणे व वापरणे याबाबत सविस्तर विवरण असून त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहराच्या विकास आराखड्याबाबत

(१८) * ४१६४० श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.जनार्दन चांदूरकर, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.सुभाष झांबड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३६१२९ ला दिनांक २७ डिसेंबर, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बृहन्मुंबई महानगरपालिका, राज्य शासन, नियोजन समितीतील विविध सदस्यांनी एकत्र येऊन तयार केलेल्या सन २०३४ पर्यंतचा विकास आराखड्यास शासनाकडून दिनांक १ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मान्यता देण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त विकास आराखड्यातील तरतुदी प्रत्यक्षात अंमलात आणण्यासाठी अपेक्षित खर्च सुमारे १४ लाख कोटी रुपयांचा असून सदर रक्कम कशाप्रकारे उपलब्ध करण्यात येणार आहे,

(३) तसेच उक्त विकास आराखड्याची ठळक वैशिष्ट्ये काय आहेत व त्यांची अंमलबजावणी कशाप्रकारे करण्यात येणार आहे ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) शासन नगर विकास विभागाकडील अधिसूचना क्र.टिपीबी-४३१७/६२९/प्र.क्र.११८/२०१७/वि.यो./नवि-११ दिनांक ०८/०५/२०१८ द्वारे बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्राच्या प्रारूप विकास योजनेस, विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीसह महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ३१(१) अन्वये शासनाने मंजूरी दिली असून बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्राच्या सुधारित प्रारूप विकास योजनेस अंतिम मंजूरी देताना शासनाने मंजूरीतून वगळलेल्या सारभूत स्वरूपाचे फेरबदल (ई.पी.) संदर्भात नागरीकांच्या सूचना / हरकती मागविण्यासाठी सूचना प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

(२) महापालिकेस प्राप्त होणाऱ्या विकास परवानगीबाबतचे प्रस्तावावर नियमानुसार आकारण्यात येणारे विकास शुल्क हे "विकास निधी" (Development Fund) मध्ये जमा करावयाचे असून सदर निधीचा वापर विकास आराखड्यातील आरक्षणे संपादित व विकसित करण्यासाठी करावयाचा आहे. तसेच विकास योजनेतील विविध आरक्षणे विकसित करताना महापालिकेस खर्चाची झळ न पोहचता आरक्षणे विकसित करण्याच्या अनुषंगाने विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीत टिडीआर, समावेशक आरक्षणांतर्गत विकास या तरतुदी अंतर्भूत करण्यात आल्या असून त्या आधारे सुमारे ९०% विकास आराखड्याची अंमलबजावणी करणे महापालिकेस शक्य होईल असे संकल्पित आहे.

(३) शासनाने मंजूरी दिलेल्या विकास आराखड्याची ठळक वैशिष्टे खालीलप्रमाणे आहेत.

१) ना विकास विभागातील साधारणतः २१०० हे. जागा विशेष विकास विभागामध्ये (SDZ) सामाविष्ट करून तसेच Salt Pan पैकी सुमारे ३३० हेक्टर क्षेत्र परवडणारी घरे (Affordable Housing) या प्रयोजनासाठी उपलब्ध करून देण्याचाही महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आला. त्यामधून साधारणतः दहा लाख परवडणारी घरे उपलब्ध होऊ शकतील.

२) वाणिज्य वापरास प्रोत्साहन दिलेले असून बहुतेक रेल्वे स्टेशनचा परिसर हा वाणिज्य वापर विभागात तसेच पूर्वीचे जकात नाके हे सूध्दा वाणिज्य केंद्र (CBD) म्हणून दर्शविण्यात आले आहेत व अशा

वाणिज्य केंद्रातील विकासास ५.० पर्यंत चटई क्षेत्र निर्देशांक अनुज्ञेय केला आहे. सदर झोनमधील क्षेत्रात कार्यालयीन वेळोवेळी नव्याने वरदळ राहून सुरक्षितता निर्माण होण्यासाठी मिश्र वापर अनुज्ञेय करण्यासाठी निवासी वापर मूळ चटई क्षेत्र निर्देशांकाच्या ३०% पर्यंत अनुज्ञेय केलेला आहे.

- ३) विकास नियंत्रण नियमावलीचा विकासावर नियंत्रण हा एकमेव उद्देश नसून विकास नियंत्रणाबरोबरच विकासाला प्रोत्साहन देणे हा या नियमावलीचा उद्देश आहे. त्यानुषंगाने सदर नियमावलीस बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली-२०३४ असे संबोधिले आहे.
- ४) विकासास प्रोत्साहन देण्याच्यादृष्टीने मुंबई बेट शहरात मुळ चटई क्षेत्र निर्देशांकाचे वर टिडीआरचे व अधिमूल्य आकारून वापरावयाच्या चटई क्षेत्र निर्देशांकाची मर्यादा रस्तारूंदी विचारात घेऊन कमाल ३.० पर्यंत वाढविण्यात आली आहे. तसेच त्याव्यतिरिक्त फंजीबल चटई क्षेत्र निर्देशांक उपलब्ध होणार आहे.
- ५) विकास योजनेतील बरीच आरक्षणे समावेशक आरक्षणांच्या माध्यमातून खाजगी सहभागातून सेवासुविधा मोठ्या प्रमाणावर व त्वरेने उपलब्ध होतील. त्यासाठी सुमारे ४०% भूखंडावर एकूण आरक्षणांच्या ५०% क्षेत्राची अशी सुविधा बांधून महानगरपालिकेस हस्तांतरित केल्यानंतर उर्वरित भूखंडावर संपूर्ण भूखंडाच्या क्षमते एवढे बांधकाम चटई क्षेत्र निर्देशांक वापराची मर्यादा (cap) न ठेवता अनुज्ञेय केले आहे. त्यामुळे आरक्षणांच्या विकासास चालना मिळून अशा सुविधा नागरीकांना उपलब्ध होतील.

सदर प्रस्तावाची अंमलबजावणी विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली-२०३४ च्या माध्यमातून होणे अपेक्षित आहे.

**राज्यातील शासकीय व अशासकीय एचएससी व्होकेशनल
अभ्यासक्रमांच्या संस्था बंद करण्यात येत असल्याबाबत**

(१९) * ४१२६८ श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शासकीय व अशासकीय एचएससी व्होकेशनल अभ्यासक्रमांच्या संस्था बंद करून त्यांचे समायोजन इतरत्र करण्याबाबत शासनस्तरावरून निर्णय घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निर्णयाच्या विरोधात औरंगाबाद विभाग शिक्षक प्रतिनिधींनी मा.कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री व संबंधित सचिवांना दिनांक १५ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी पत्र दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) राज्यातील शासकीय व अशासकीय उच्च माध्यमिक व्यवसाय (एचएससी व्होकेशनल) अभ्यासक्रमांच्या संस्था बंद करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला नाही.

(२) होय, हे खरे आहे

(३) व (४) उच्च माध्यमिक व्यवसाय (एचएससी व्होकेशनल) अभ्यासक्रम पूर्ण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र (NTC) किंवा राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेचे प्रमाणपत्र (NCVT) मिळत नाहीत. त्यामुळे उच्च माध्यमिक व्यवसाय (एचएससी व्होकेशनल) अभ्यासक्रम पूर्ण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना उच्च माध्यमिक बरोबर राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र (NTC) किंवा राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेचे प्रमाणपत्र (NCVT) देता यावे या दृष्टिकोनातून सदर अभ्यासक्रमाचे उन्नतीकरण करून त्यांचे औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (ITI) किंवा व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था (VTI) मध्ये रूपांतरण करणेचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

**पानीव (ता.माळशिरस, जि.सोलापूर) येथे लुटमार व शेतातील
वस्तू चोरीला जात असल्याबाबत**

(२०) * ४१९५० श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पानीव (ता.माळशिरस, जि.सोलापूर) येथे गत काही दिवसांपासून चोऱ्यांचे प्रमाण वाढले असून लुटमार व शेतातील अनेक वस्तू चोरीला जाणे, लोकांना भररस्त्यातच अडवून लुटमार करणे तसेच पशुधनाची देखील चोरी केली जात असल्यामुळे नागरिकांमध्ये भितीचे वातावरण पसरल्याचे दिनांक ४ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासन आवश्यक कारवाई करण्यास दुर्लक्ष करित असल्याने ग्रामस्थांच्यावतीने अकलूज पोलीस ठाण्यावर मोर्चा काढण्यास आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) मौजे पानीव गावचे शिवारातील शेतातुन ०२ बोरवेल मधील इलेक्ट्रीक मोटारीचा स्टार्टर व केबल चोरीची घटना घडलेवरून अकलुज पोलीस ठाणे येथे गु.र.नं. १६५/२०१८ भा.दं.वि. कलम ३७९ प्रमाणे व गु.र.नं. १७४/२०१८ भा.दं.वि. कलम ३७९ प्रमाणे एकूण २ गुन्हे दाखल करण्यात आले असून सदर गुन्ह्यांचा तपास सुरू आहे.

शेतीची अवजारे व पशुधन चोरीबाबत गुन्हे दाखल नसुन नागरीकांमध्ये भितीचे वातावरण पसरले नाही.

पानीव येथील ग्रामस्थांनी शेतातील वस्तू चोरीला जाणे, लोकांना भर रस्त्यात अडवुन लुटमार करणे याच्यावर प्रतिबंध करुन कार्यवाही करण्याचे मागणीकरीता अकलुज पोलीस ठाणेवर मोर्चा काढला होता.

मौजे पानीव परिसरामध्ये चोऱ्या, जबरी चोऱ्या, यावर नियंत्रण ठेवणेसाठी म्हणून एक पोलीस उपनिरीक्षक व तीन पोलीस कर्मचारी यांचे विशेष पथक तयार करून त्या पथकामार्फत वरील भागामध्ये दिवसा व रात्री पेट्रोलिंग नेमलेली आहे. तसेच पानीव परीसरातील ग्रामसुरक्षा दल कार्यान्वित करून त्यांचे मदतीला पोलीस कर्मचारी देवून परीसरात रात्रगस्त जागरूकपणे चालू ठेवलेली आहे. यामध्ये कोणत्याही प्रकारचे दुर्लक्ष झालेले नाही. पानीव व आसपासचे परिसरातील गुन्हेगारांची माहिती काढून त्यांचेवर योग्य ती प्रभावी प्रतिबंधक कारवाई करणेबाबतच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) विलंब झालेला नाही.

राज्यातील पोलीस कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या भत्त्यात वाढ करण्याबाबत

- (२१) * ४२०५६ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील पोलीस शिपाई, नाईक, हवालदार, सहाय्यक फौजदार इत्यादी पदावर काम करणाऱ्या पोलिसांना दिल्या जाणाऱ्या आहार भत्ता, धुलाई भत्ता, वाहन भत्ता व ओव्हरटाईम भत्ता यामध्ये कित्येक वर्षे वाढ करण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गृह विभागाने ८ तासाहून जास्त काम करणाऱ्या पोलीस कर्मचाऱ्यांना केवळ दरमहा २० रूपये विशेष कर्तव्य भत्ता वेतनामधून देण्याचा लेखी आदेश दिनांक ९ मार्च, २०१८ रोजी जाहीर करून पोलिसांवर अन्याय केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या विशेष कर्तव्य भत्त्यासह इतर भत्त्यामध्ये वाढ करण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) शासन निर्णय, गृह विभाग दिनांक ०७/११/२०१७ अन्वये पोलीस उपनिरीक्षक/सहायक पोलीस उपनिरीक्षक यांना प्रतिमाह रुपये १५००/- व पोलीस हवालदार/पोलीस नाईक/पोलीस शिपाई यांना प्रतिमाह रुपये १३५०/- इतका मासिक वेतनातून अतिकालीन भत्ता (आहार भत्ता) देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. इतर भत्त्यामध्ये वाढ करणेबाबतचा प्रस्ताव वेतन पुनर्रचना समितीकडे सादर केला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई उपनगरातील क्रांतीनगर (कांदिवली पूर्व) येथे पाणी माफिया पाणी चोरून परप्रांतीयांना चढत्या दराने विकत असल्याबाबत

(२२) * ४२३१९ श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगरातील क्रांतीनगर (कांदिवली पूर्व) भागात पाण्याची तीव्र टंचाई निर्माण झाली असून सदर भागात पाणी माफिया पाणी चोरून मोठ्या टाक्यात साठवून ते पाणी परप्रांतीयांना चढत्या दराने विकण्याच्या प्रकारात वाढ झाल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने पाणी माफियांवर कारवाई करून तसेच उक्त भागात पाण्याचा नियमित व पुरेसा पुरवठा करण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) मालाड जलाशय क्रमांक १ मधील भाग-१ च्या दुरुस्तीचे काम माहे फेब्रुवारी ते मे, २०१८ या कालावधीत सुरु होते. त्यामुळे यादरम्यान पाण्याची समस्या होती ही वस्तुस्थिती आहे.

तथापि, पाणीमाफीया पाणी चोरुन मोठ्या टाक्यात साठवत असल्याची व पाणी विकत असल्याची बाब निदर्शनास आली नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) व (३) पाणीटंचाईमध्ये बुस्टर पंप लावल्याची तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर या ठिकाणच्या जलजोडणीवर लावण्यात आलेले ६ बुस्टर पंप महानगरपालिकेमार्फत निष्कासित करण्यात आले आहेत.

जलाशय क्रमांक १ मधील भाग-१ च्या दुरुस्तीचे काम पूर्ण झाले असून पाणीपुरवठ्यातील त्रुटी दूर करून पाणीपुरवठा नियमित करण्यात आलेला आहे.

नाशिक स्मार्ट सिटी योजनेंतर्गत करण्यात येणाऱ्या विकास प्रकल्प कामाच्या अंमलबजावणीबाबत

(२३) * ४१३६८ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३७९६९ ला दिनांक ७ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक महानगरपालिकास्तरावर नेमलेल्या नाशिक म्युनिसिपल स्मार्ट सिटी डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लि., यांच्यावतीने केंद्र शासन पुरस्कृत स्मार्ट सिटी योजनेंतर्गत महानगरात विकास-प्रकल्प राबविण्यासाठी क्षेत्र आधारित विकास व पूर्ण शहरासाठीचे प्रकल्प (पॅन सिटी) मिळून पायाभूत विकास, पर्यावरण, ऊर्जा बचत, पाणीपुरवठा, सुरक्षा, वाहतुक इ. क्षेत्राशी संबंधित ५१ प्रकल्प राबविण्यात येत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ५१ प्रकल्पांपैकी फक्त ६ प्रकल्पांची कामे पूर्ण झाली असून ५ प्रकल्पांची कामे प्रगतीपथावर तर ७ प्रकल्पांची कामे निविदाधीन आणि उर्वरित प्रकल्पांचे डी.पी.आर. प्रगतीपथावर आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, स्मार्ट सिटी योजनेतर्गत घेण्यात आलेल्या प्रकल्प कामांना विलंब होण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत, प्रगतीपथावर तसेच निविदाधीन आणि उर्वरित प्रकल्पांचे कामांची सद्यःस्थिती काय आहे व सदर कामे केव्हापर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे, याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) स्मार्ट सिटी योजनेतर्गत नाशिक शहरात राबविण्यात येत असलेल्या ५१ प्रकल्पांपैकी माहे जून मध्यापर्यंत ८ प्रकल्पांची कामे पूर्ण झाली आहेत, ८ प्रकल्प प्रगतीपथावर असून ५ प्रकल्प हे निविदाधीन आहेत. याव्यतिरिक्त इतर प्रकल्पांसाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल बनविण्यात येत आहेत.

(३) सद्यःस्थितीत, ८ प्रकल्प प्रगतीपथावर असून यापैकी २ कामे पूर्ण झाली असून हस्तांतरणाची प्रक्रिया सुरु आहे तर उर्वरित कामे माहे डिसेंबर अखेरपर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहेत.

याव्यतिरिक्त निविदाधीन असलेली ५ कामे माहे सप्टेंबर, २०१८ पर्यंत सुरु करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरातील समान पाणीपुरवठा योजनेच्या फेरनिविदा प्रक्रियेबाबत

(२४) * ४२६०६ श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे महानगरपालिकेकडून पुणे शहरासाठी समान पाणीपुरवठा योजना राबविण्यात येत असून या योजनेच्या १७०० कि.मी.च्या जलवाहिन्यांच्या निविदा तब्बल २६ टक्के वाढीव दराने आले असताना पुणे महानगरपालिकेने नियुक्त केलेल्या सल्लागार (Consultant) मार्फत सदर निविदा योग्य असल्याचे प्रमाणित करण्यात येवून आरोप-प्रत्यारोपांमुळे उक्त निविदा रद्द करून फेरनिविदा मागविण्यात आल्या असून या निविदा तब्बल दहा ते बारा

टक्के कमी दराने आल्यामुळे शासनाचे तब्बल २२२ कोटी रुपयांची बचत झालेली असून ही निविदा देखील पुणे महानगरपालिकेने नियुक्त केलेल्या सल्लागाराने (Consultant) प्रमाणित केली असल्याची बाब माहे मे, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तद्नुसार पुणे महानगरपालिकेने नियुक्त केलेल्या सल्लागारामुळे (Consultant) शासनाचे १५०० ते २२०० कोटी रुपयांचे नुकसान झाले असते म्हणून सदर दोषी सल्लागारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२)

- पुणे महानगरपालिकेकडून पुणे शहरासाठी समान पाणीपुरवठा योजना राबविण्यात येत असून सदर योजनेच्या अनुषंगाने १६०० कि.मी. च्या जलवाहिन्यांच्या निविदा काढण्यात आल्या होत्या.
- या निविदा २६% वाढीव दराने आल्या असल्याने सदर निविदा रद्द करण्यात आल्या होत्या.
- जी.एस.टी. मुळे बाजारभाव बदलेले असल्याने त्या बाबींचा विचार करून सदर कामाचे फेर पुर्वगणनपत्रक करण्यात आले.
- त्यानुसार नव्याने निविदा मागविण्यात आल्या असून सर्व निविदा ह्या ११ टक्के ते १५ टक्के कमी दराने प्राप्त झालेल्या आहेत.
- या निविदा सुद्धा मे.एस.जी.आय. या सल्लागाराने प्रमाणित केल्या असून त्याने दिलेले अभिप्राय पुणे महानगरपालिकेस मान्य असल्याने प्रस्तुत कामाचे कार्यादेश देण्यात आले आहेत.
- सर्व निविदा कमी दराने आलेल्या असून त्यामुळे महापालिकेची मोठ्या प्रमाणात बचत झाली आहे हे खरे आहे.
- सल्लागाराने पहिल्या निविदा प्रक्रिये प्रकरणी दिलेल्या विसंगत व दिशाभूल करणाऱ्या शिफारशीकरीता पुणे महानगरपालिकेमार्फत खुलासा मागविण्यात आला होता. तथापि सदरचा खुलासा असमाधानकारक असल्याने पुणे महानगरपालिकेने फेटाळलेला आहे.

- या प्रकरणी पुणे महानगरपालिकेकडून दिनांक १५/०६/२०१८ रोजी अहवाल मागविण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईला पाणीपुरवठा करणाऱ्या जलवाहिन्यांमधून पाणी चारी होत असल्याबाबत

(२५) * ४१७६३ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.अमरिशभाई पटेल : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईकरांना मुलभूत सुविधा पुरविणे ही मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाची जबाबदारी असताना मुंबईला पाणीपुरवठा करणाऱ्या जलवाहिन्या फोडून पाणीचोरी होण्याच्या घटनेत दिवसेंदिवस वाढ होत असूनही महानगरपालिका प्रशासन याकडे दुर्लक्ष करित असल्याचे दिनांक ९ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे काय,
- (३) असल्यास, पाणीचोरी व विक्री करणाऱ्यावर दंडात्मक व कठोर कारवाई करण्याबाबत शासनस्तरावरून कोणता निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) अशा आशयाची वृत्ते माहे एप्रिल, २०१८ च्या वृत्तपत्रांमध्ये प्रसिध्द झाली होती.

तथापि, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत जलवितरण व्यवस्थेमधून करण्यात येणारा पाणीपुरवठा हा मोठ्या आकाराच्या व उच्च पाण्याचा दाब असलेल्या जलवाहिन्यांमधून करण्यात येतो. त्यामुळे जलवाहिन्या फोडून पाणी चोरी करणे अथवा विकणे अशा घटना घडत नाहीत असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

पाण्याची चोरी, अवैध पाणी विक्री तसेच अनधिकृत जलजोडणी याबाबत तक्रारी प्राप्त झाल्यास महानगरपालिकेमार्फत त्या ठिकाणांची पाहणी तसेच जलजोडण्याबाबतची शहानिशा करण्यात येऊन अनियमित व अनधिकृत जलजोडण्या खंडीत करण्यात येतात.

सदर प्रकरणी "अजामीनपात्र गुन्हा दाखल करण्याचे तरतुद" करूनदेखील, अनधिकृत काम कोणी केले त्या व्यक्तीची शहानिशा करता येत नसल्याने गुन्हा दाखल करणे शक्य होत नाही असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

राज्यात पोक्सो कायद्याच्या अंमलबजावणीत अनेक त्रुटी आढळून आल्याबाबत

(२६) * ४१९८७ श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात लहान मुलांवरील अत्याचार रोखण्यासाठी व त्यांना संरक्षण देण्यासाठी पोक्सो हा प्रभावी कायदा अस्तित्वात आला असूनही प्रत्यक्षात या कायद्याच्या अंमलबजावणीत अनेक त्रुटी असल्याचे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून पोक्सो संदर्भात एनजीओने केलेल्या सर्वेक्षणातून राज्यातील १७ जिल्ह्यामध्ये ३६ ग्रामीण पोलीस स्टेशनला भेट दिली असता २० पोलीस स्टेशनमध्ये महिला पोलीस अधिकारी नसल्याचे वास्तव पुढे आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील अनेक प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये महिला वैद्यकिय अधिकारी नसल्यामुळे या कायद्यांतर्गत पिडित मुलांना जिल्हास्तरीय रुग्णालयात वैद्यकिय तपासणीसाठी पाठविले जात असून चाचण्यांसाठी आवश्यक असलेल्या डीएनए आणि फोरेन्सिक लॅबची सुविधा ग्रामीण भागात नसल्याने तसेच पुरेसे मनुष्यबळ, महिला पोलीस अधिकाऱ्यांचा अभाव असल्याने या कायद्याची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करण्यात येत नसल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याची दखल घेऊन पोक्सो अंतर्गत कायद्याच्या अंमलबजावणीतील त्रुटी दुर करून सदर कायद्याची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) स्वयंसेवी संस्थेने सर्वेक्षण केलेला माहे मे, २०१८ मधील अहवालातील गृह विभागाशी संबंधित नोंदविलेल्या निरीक्षणांसंदर्भात तपासणी करून योग्य ती कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(२) हे खरे नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये वैद्यकीय अधिकारी या पदावर उपलब्धतेनुसार स्त्री / पुरुष वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची नेमणूक केली जाते.

(३) पोक्सो कायद्याची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता खालील प्रमुख उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत : -

- १) हरविलेल्या मुलांच्या बाबतीत थेट अपहरणाचा गुन्हा दाखल करण्यात येतो.
- २) हरविलेल्या बालकांसंदर्भात आदर्श कार्यप्रणाली (SOP) अन्वये सर्व पोलीस घटकांना सूचना दिल्या आहेत.
- ३) www.trackthemissingchild.gov.in या संकेतस्थळाची निर्मिती केली आहे.
- ४) पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देण्यात येते.
- ५) संकटात सापडलेल्या बालकांसाठी १०९८ ही टोल फ्री हेल्पलाईन कार्यान्वित करण्यात आली आहे.
- ६) अनैतिक मानवी वाहतुकीस प्रतिबंध करण्याकरिता १२ अनैतिक मानवी वाहतुक कक्षाची स्थापना करण्यात आली आहे.
- ७) अनैतिक मानवी वाहतुक प्रतिबंध या विषयावरील One Life NO Price या सीडी द्वारे जागृती करण्यात येते.
- ८) बाल भिक्षेकरी मुक्त करण्याकरिता मुंबईच्या धर्तीवर एकूण २४ महानगरपालिका श्रेत्रामध्ये टास्कफोर्स गठीत करण्याचे प्रस्तावित आहे.

९) राज्यातील पोलीस स्टेशनमध्ये ०१ पोलीस अधिकारी हा बाल कल्याण अधिकारी म्हणून नेमण्यात आलेला आहे. तसेच सर्व ४६ पोलीस घटकांचे मुख्यालयात विशेष बाल पोलीस पथके स्थापन करण्यात आलेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात सर्वाधिक अर्भकांचा मृत्यू मुंबईत झाल्याबाबत

(२७) * ४१५१९ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सर्व महानगरपालिका हद्दीत सन २०१५ ते २०१८ या कालावधीत एकूण १४००० अर्भक मृत झाल्याचे दिनांक २३ मार्च, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अन्य महानगरपालिका क्षेत्राच्या तुलनेत मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात अर्भक मृत्यू प्रमाण सर्वाधिक असल्याचे ही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही वा उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) महानगरपालिकाकडून प्राप्त माहितीनुसार सन २०१५ ते २०१८ या कालावधीत ३१३३४ अर्भक मृत्यू झाल्याचे दिसून येते. यापैकी बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात १४१३६ अर्भक मृत्यू झाले आहेत.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत स्थापित अर्भकमृत्यू समिक्षा समिती द्वारे अर्भक मृत्यू विश्लेषण करून संबंधितांना सूचना देण्यात येतात.

संसर्गजन्य आजार, जंतु संसर्ग, अतिसार, श्वसनविकार, अकाली जन्म, जन्म श्वासावरोध (Birth Asphyxia) ही अर्भक मृत्यूची प्रमुख कारणे आढळून आली आहेत.

अर्भक मृत्यू रोखण्याकरीता बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत २०८ आरोग्य केंद्र, १८५ दवाखाने व २८ प्रसुतिगृह यांच्याद्वारे खालील सेवा दिल्या जातात.

- नवजात आजारी बालकांची विशेष काळजी घेण्यासाठी नवजात शिशु विशेष काळजी कक्ष (SNCU)
- महानगरपालिकेच्या आरोग्य केंद्र, दवाखाने व प्रसुतिगृहातील बाह्यरुग्ण सेवेद्वारे सर्व बालरुग्णांवर निदान व उपचार केले जातात.
- गरोदर मातांची नोंदणी व लसीकरण, प्रसुतिपूर्व व प्रसुति पश्चात नियमित आरोग्य तपासणी व उपचार करणे, सकस आहार व वैयक्तिक स्वच्छतेबाबत मार्गदर्शन करण्यात येते.
- प्रसुतिपूर्व व प्रसुति पश्चात लोहयुक्त गोळ्यांचा पुरवठा करण्यात येतो.
- अति जोखमीच्या गरोदर मातांना प्रमुख रुग्णालयामध्ये संदर्भित करून उपचार घेण्यास प्रवृत्त करण्यात येते.
- पाच वर्षाखालील मुलांचे नियमित व संपुर्ण लसीकरण, राष्ट्रीय जंतनाशक मोहिमेंतर्गत पाच वर्षाखालील मुलांना जीवनसत्व 'अ' व जंतनाशक गोळ्या दर सहा महिन्यांनी दिल्या जातात.
- आरोग्य केंद्रातील स्वयंसेविकेमार्फत पाच वर्षाखालील मुलांच्या संसर्गजन्य रोग, अतिसार व कमी वजनाचे बाळ इत्यादी बाबींचे सर्वेक्षण करून सदर बालकांना मुंबई महानगरपालिकेच्या दवाखाना/ प्रसुतिगृह/ उपनगरीय रुग्णालय/ वैद्यकीय महाविद्यालय येथे संदर्भित केले जाते.
- BFHI (Baby Friendly Hospital Initiative) च्या अंतर्गत प्रसुतिगृहातील सर्व कर्मचाऱ्यांना स्तनपानाविषयी प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.
- नवजात शिशु सुरक्षा कार्यक्रमांतर्गत (NSSK) व नवजात शिशु विशेष काळजी कक्ष (SNCU) संदर्भात परिचारीकांना नवजात शिशुच्या काळजी घेण्याबाबत प्रशिक्षण देण्यात येते.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतर्फे अर्भक मृत्यू कमी करण्याकरीता शासनाच्या खालील योजना राबविण्यात येतात.

- जननी सुरक्षा योजनेतर्गत संस्थात्मक प्रसूतीसाठी आर्थिक सहाय्य देण्यात येते.
- जननी शिशु सुरक्षा योजना अंतर्गत तपासणी, प्रयोगशाळा चाचण्या, उपचार, आहार, वाहतुक या सर्व सेवा माता व शिशुना मोफत दिली जाते.
- प्रधानमंत्री मातृ वंदना योजनेचा लाभ देण्यात येतो.

१६ उपनगरीय रुग्णालयामध्ये माध्यमिक आरोग्य सेवा उपलब्ध असून बालरोग विभागात एकूण ४३० रुग्णशय्या उपलब्ध आहेत. के.बी. भाभा रुग्णालय, वांद्रे येथे ८ रुग्णशय्येचा बालरोग अतिदक्षता विभाग आहे. सर्व रुग्णालयात अद्ययावत उपकरणे आहेत.

नवजात अर्भकांवरील विशेष व अतिविशेष वैद्यकीय उपचार सुविधा मनपाच्या वैद्यकीय महाविद्यालयांशी संलग्न प्रमुख रुग्णालयात उपलब्ध आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भिवंडी (जि.ठाणे) येथील गोदामाला आग लागल्याबाबत

(२८) * ४१३४३ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.हेमंत टकले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी (जि.ठाणे) तालुक्यातील राहनाळ ग्रामपंचायत हद्दीतील स्वागत कंपाऊंड मधील हर्ष ट्रान्सपोर्टच्या गोदामांना दिनांक २९ एप्रिल, २०१८ रोजी पहाटे भीषण आग लागून लाखो रुपयांचे कापड जळाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) दिनांक २९/०४/२०१८ रोजी रात्रौ ०१.२२ चे सुमारास नारपोली पोलीस स्टेशन हद्दीतील हर्ष ट्रान्सपोर्ट, राहनाळ, भिवंडी येथील गोदामामधील कपड्यांचा माल जळालेला आहे. हर्ष ट्रान्सपोर्टचे मालक तथा गोदामधारक यांनी याबाबत कोणतीही तक्रार नसल्याचे पोलिसांना निवेदन दिले आहे. घटनेबाबत नारपोली पोलीस स्टेशन येथे गु.र.क्र. ॥ ५०/२०१८, भा.दं.वि. कलम ३३६ व ४२७ अन्वये गुन्हा नोंदविला आहे.

भिवंडी तालुक्यातील गोदामे व इतर साठवणूक केंद्रांमध्ये लागणाऱ्या आगीबाबत आगप्रतिबंधक उपाययोजना करण्यासाठी तहसिलदार, भिवंडी यांचेमार्फत दिनांक ०९/०१/२०१८ रोजी प्रशिक्षण सत्र आयोजित केले होते, तसेच अग्निप्रतिबंधक उपाययोजनांकरीता गठीत समिती व ग्रामसेवकांची बैठक आयोजित करण्यात आली होती. दिनांक ०४/०५/२०१८ व २४/०५/२०१८ रोजी आगप्रतिबंधक उपाययोजना करणेकामी समितीची बैठक आयोजित करण्यात आली होती.

(३) विलंब झालेला नाही.

बीड जिल्ह्यात अनधिकृत मोबाईल टॉवर उभारण्यात आल्याबाबत

(२९) * ४२१७२ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यात भ्रमणध्वनी व इंटरनेट सेवा सुरळीतपणे सुरु रहावी याकरिता शेकडो मोबाईल टॉवर उभे करण्यात आले असून एकूण ६०५ मोबाईल टॉवर पैकी ३५६ मोबाईल टॉवर अनधिकृतपणे उभे केले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ३५६ पैकी १९९ टॉवर हे विनापरवानगी व १५७ टॉवर हे नियमानुसार उभारण्यात आलेले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर अनधिकृत मोबाईल टॉवर उभारून शासनाचा करोडो रुपयांचा महसूल बुडविणाऱ्या कंपनीकडून अतिरिक्त दंड आकारून त्यांच्यावर शासनामार्फत कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२) बीड जिल्ह्यातील एकूण ११ नगरपरिषदा/नगरपंचायतींच्या हद्दीत एकूण १९५ मोबाईल टॉवर उभारण्यात आले आहेत. त्यापैकी एकूण ५९ मोबाईल टॉवर विनापरवाना उभारण्यात आले आहेत, हे खरे आहे.

(३) संबंधित नगरपरिषदांमार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ च्या कलम ५२, ५३ व ५४ अन्वये नोटीस बजावण्यात आली आहे. तसेच त्यांच्याकडून मालमत्ता कराची दुप्पट शास्ती वसूल करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येत असून अतिरिक्त दंड आकारण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात प्लास्टिक वापरणाऱ्या दुकानदारांकडून स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा महसूल थकविण्यात आल्याबाबत

(३०) * ४२३९६ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात प्लास्टिक वापरणाऱ्या दुकानदारांकडून "वेस्ट मॅनेजमेंट" पोटी शुल्क वसूल करावे असे केंद्र शासनाने दिनांक १८ मार्च, २०१६ रोजी आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात सदर आदेशाच्या प्रभावी अंमलबजावणी करण्याकरिता नगरविकास मंत्रालयाच्या अध्यक्षतेखाली उच्चस्तरीय समिती स्थापन करण्याचे निर्देशही केंद्र शासनाने दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त आदेशाची अंमलबजावणी न झाल्यास सदर समिती जबाबदार असेल असे केंद्र शासनाने स्पष्ट केले असूनही प्रशासनाने याकडे दुर्लक्ष केल्यामुळे राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा सुमारे एक हजार कोटी रुपयांचा महसूल थकविला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर समितीवर व स्थानिक स्वराज्य संस्थामधील अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) प्लास्टिक कचरा नियम, २०१६ मधील नियम १५ नुसार, स्थानिक संस्थेने हे नियम राजपत्रात प्रसिध्द झाल्यापासून सहा महिन्यांच्या आत, दुकानदार किंवा पथ विक्रेते यांना त्यांच्याकडील वस्तु वितरीत करण्यासाठी प्लास्टिक पिशव्यांचा वापर करावयाचा असल्यास स्थानिक संस्थेने या नियमामध्ये विहित केल्यानुसार आवश्यक शुल्क आकारून नोंदणीकरून घेणे आवश्यक आहे.

(२) शासन निर्णय, पर्यावरण विभाग दिनांक ४ जानेवारी, २०१७ अन्वये प्लास्टिक कचरा नियम, २०१६ चे सनियंत्रणासाठी राज्यस्तरीय सल्लागार समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

(३) हे खरे नाही.

प्लास्टिक कचरा नियम, २०१६ ची अंमलबजावणी करिता राज्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना शासनामार्फत वेळोवेळी सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नंदुरबार जिल्ह्यातील अक्कलकुवा तालुका ग्रामपंचायतीला नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याबाबत

(३१) * ४२६१६ श्री.चंद्रकांत रघुवंशी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील तालुकास्तरावरील ग्रामपंचायतींना शासनाने नगरपंचायतीचा दर्जा दिला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नंदुरबार जिल्ह्यातील अक्कलकुवा तालुका ग्रामपंचायतीला अदयापर्यंत नगरपंचायतीचा दर्जा देण्यात आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनस्तरावर चौकशी करून कोणता त्वरीत निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) राज्यातील तालुकास्तरावरील ग्रामपंचायतींना नगरपंचायतीचा दर्जा देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे, हे खरे आहे.

(२) त्यानुसार शासन अधिसूचना दिनांक १५/०७/२०१५ अन्वये नंदुरबार जिल्ह्यातील तालुकास्तरावरील अक्कलकुवा येथे नगरपंचायत स्थापन करण्यात आली होती. तथापि प्रकरण न्यायप्रविष्ट झाल्यानंतर शासन अधिसूचना दिनांक ०९/०१/२०१७ अन्वये रद्द करण्यात आली, हे खरे आहे.

(३) मंत्रिमंडळाच्या दिनांक १८/१०/२०१६ रोजी झालेल्या बैठकीत नव्याने नगरपंचायत स्थापन करण्यासाठी प्रथम मंत्रिमंडळ उपसमितीसमोर प्रस्ताव सादर करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

आवश्यकतेनुसार अक्कलकुवा नगरपंचायत स्थापन करण्याबाबत उपसमितीसमोर प्रस्ताव विचारार्थ ठेवून यथोचित निर्णय घेण्याचे प्रस्तावित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील महानगरपालिकेच्या रुग्णालयात रुग्णांची गैरसोय होत असल्याबाबत

(३२) * ४२१०५ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.सुभाष झांबड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील महानगरपालिकेच्या क्षेत्रिय कार्यालयांतर्गत उभारण्यात आलेल्या रुग्णालयात वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या मनमानी कारभारामुळे तसेच वेळेवर उपस्थित होत नसल्यामुळे रुग्णांची गैरसोय होत असल्याचे दिनांक ५ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर रुग्णालय हे सिडको-हुडको परिसरातील मनपा अंतर्गत चालणारे एकमेव शासकीय रुग्णालय असून सदर रुग्णालयात काम करणारे बहुतांशी डॉक्टर हे स्वतःच्या खाजगी वैद्यकीय व्यवसायाला जास्तीत जास्त वेळ देत असल्याने ते वेळेवर रुग्णालयात उपस्थित होत नसल्यामुळे परिसरातील रुग्णांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे नाही.

- नांदेड वाघाळा महानगरपालिका कार्यक्षेत्रात सिडको येथील बाह्यरुग्ण दवाखान्यात एक नियमित डॉक्टर व एका व्हिजिटिंग डॉक्टरची (सोमवार व शनिवार) नियुक्ती केलेली आहे.
- सिडको ज्ञानेश्वर नगर अंगणवाडी क्र. १६ येथे दिनांक ०५/०५/२०१८ रोजी लसीकरण सत्र आयोजित केले असल्यामुळे संबंधित वैद्यकीय अधिकारी हे सदर सत्रासाठी त्यादिवशी उपस्थित होते.
- सदर लसीकरण सत्रामुळे संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यास सिडको येथील बाह्यरुग्ण दवाखान्यात परत येण्यास उशिर झालेला होता. उशिरा येवून संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी रुग्णालयात रुग्ण तपासण्याचे कामही त्यादिवशी केलेले आहे.
- सदर वैद्यकीय अधिकारी हे शासनाचा व्यवसाय अनुराग भत्ता घेत नसल्यामुळे त्यांना खाजगी व्यवसाय करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार संबंधित वैद्यकीय अधिकारी महानगरपालिकेच्या दवाखान्यातील दिलेल्या ठराविक वेळेव्यतिरिक्त इतर वेळेत त्यांच्या खाजगी रुग्णालयात ते आरोग्य सेवा देत असल्याबाबत महानगरपालिकेने कळविलेले आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील झोपडपट्टीभागांमध्ये महिलांकरिता शौचालयाची
सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(३३) * ४२२६७ श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र हागणदारीमुक्त झाल्याच्या घोषणा शासन करत असले तरी प्रत्यक्षात मुंबईसारख्या महानगरात रेल्वे रुळांशेजारी आडोसा शोधून दररोज पहाटेच्या सुमारास शौचास बसलेले अनेकजण दिसत असल्याचे दिनांक २० एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबईतील अनेक झोपडीभागात शौचालयाअभावी महिलांना उजेड पडण्याच्या आधीच प्रातःविधीचा कार्यक्रम उरकावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत रेल्वे लगत असलेल्या अनेक वस्त्यामध्ये सामुदायिक शौचालये बांधली असून सद्यःस्थितीत रेल्वे स्थानकांजवळ ६१ शौचालये (४९१ शौचकुपे) अस्तित्वात आहेत. रेल्वे रुळाजवळील परिसरात आवश्यकतेनुसार फिरती शौचालये (Mobile Toilet) देखील उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत.

लोकांच्या मानसिकतेत बदल होण्याच्यादृष्टीने “ओडी वॉच” कार्यक्रमांतर्गत “गुड मॉर्निंग पथक” तयार करण्यात आले आहे. तसेच नागरिकांना खुल्या जागेत शौच विधी करण्यापासून परावृत्त करण्याकरीता जनजागृती करण्यात येत आहे.

(२) हे खरे नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील हद्दीमधील झोपडपट्टी भागांमध्ये महानगरपालिकेमार्फत सामुदायिक/सार्वजनिक शौचालयांची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. त्यामध्ये शौचकुपे बांधण्यात आली असून महिलांकरिता व पुरुषांकरिता वेगवेगळी शौचकुपे उपलब्ध करून दिलेली आहेत.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे जिल्ह्यात मेट्रीमोनियल वेबसाईटवर फेक प्रोफाईल
बनवून फसवणूक केल्याबाबत**

(३४) * ४२३५५ श्री.परिणय फुके : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विवाह जुळवणाऱ्या मेट्रीमोनियल वेबसाईटवर फेक प्रोफाईलच्या माध्यमातून ठाणे जिल्ह्यात गत दोन वर्षात १०२ महिला व पुरुषांची फसवणूक झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने आतापर्यंत किती जणांना अटक करण्यात आली असून त्यांचेवर कोणत्या कलमान्वये कारवाई केली वा करण्यात येत आहे व त्याची सद्यःस्थिती काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे,

ठाणे शहर पोलीस आयुक्तालयांतर्गत मेट्रीमोनियल वेबसाईटच्या माध्यमातून फसवणूक केल्याबाबत सन २०१७ मध्ये एकूण ३ गुन्हे पुढीलप्रमाणे दाखल आहेत.

१. कासारवडवली पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. ८४/२०१७, भा.दं.वि. कलम ४२० कलम वाढीव कलम आयटी अॅक्ट २००० चे कलम ६६.
२. वागळे इस्टेट पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. १६३/२०१७, भा.दं.वि. कलम ४२०, ३४ सह आयटी अॅक्ट २००० चे कलम ६६-क, ३ सह परकिय नागरिक कायदा कलम ३, १४ प्रमाणे.
३. कळवा पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. १ ३७६/२०१८, प्रमाणे तसेच, ठाणे ग्रामीण यांच्या कार्यक्षेत्रात सन २०१७ व सन २०१८ मध्ये पुढीलप्रमाणे एकूण ३ गुन्हे दाखल आहेत.
१. काशिमीरा पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. १ ३१२/२०१७, भा.दं.वि. कलम ४२०, ४०६ प्रमाणे.

२. नयानगर पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. । ३६९/२०१७, भा.दं.वि. कलम ४२०, ३४ प्रमाणे.

३. मिरारोड पोलीस ठाणे येथे गु.र.क्र. । १९८/२०१८, भा.दं.वि. कलम ४२०, ५०६ प्रमाणे.

वरील प्रकरणी एकुण ६ गुन्हे दाखल असून एकुण १२ आरोपी निष्पन्न झाले आहेत. यातील काही गुन्ह्यांमध्ये निष्पन्न आरोपीताना अटक करण्यात आली असून पाहिजेत आरोपींताचा तपास सुरु आहे.

सदरचे गुन्हे तपासावर आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर महानगरपालिकेच्या क्षेत्रातील नागरिकांना नागरी सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३५) * ४२६६४ प्रा.डॉ.तानाजी सावंत : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर महानगरपालिकेची हद्दवाढ होऊन २६ वर्ष पुर्ण होऊनही हद्दवाढीतील नागरीकांना कायमस्वरूपी नागरी सुविधा उपलब्ध होत नसल्यामुळे नागरीकांना सतत संघर्ष करावा लागत असल्याची बाब दिनांक ५ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सोलापूर महानगरपालिकेकडे हद्दवाढ झालेल्या भागातून अतिरिक्त महसूल गोळा होऊन सुध्दा नागरीकांना त्याचा लाभ मिळत नसल्यामुळे नागरीकांमध्ये असंतोष पसरला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) अशा आशयाचे वृत्त सोलापूर येथील वृत्तपत्रात दिनांक ५ मे, २०१८ रोजी छापून आले होते, हे खरे आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

- हद्दवाढीपूर्वी सोलापूर महानगरपालिकेचे क्षेत्र ३३.०० चौ.कि.मी. एवढे होते. हद्दवाढीमुळे १४५.७९ चौ.कि.मी. एवढ्या क्षेत्राची वाढ झाली आहे.
- या हद्दवाढ क्षेत्रात मागील ५ वर्षात एकूण रुपये २२१.६६ कोटी इतका महसूल जमा झाला असून मागील ५ वर्षात हद्दवाढ क्षेत्रातील अंतर्गत रस्ते, पाणीपुरवठा व मलनिःसारण योजना व नागरीवस्ती सुधारणा व अन्य विकास कामांवर महानगरपालिकेने रुपये २५०.०२ कोटीहून अधिक खर्च केला आहे. हा खर्च जमा झालेल्या महसूलापेक्षा निश्चितच जास्त आहे.
- शासनाकडून नगरोत्थान व अमृत योजनेत सोलापूर महानगरपालिकेस निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.
- सोलापूर शहरातील वितरण व्यवस्था बळकटीकरणासाठी अमृत अभियानातून मंजूर पाणीपुरवठा प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर आहे. या अंतर्गत वाढीव क्षेत्रातील पाणीपुरवठ्यात सुधारणा होण्यासाठी ५ पाण्याच्या टाक्या बांधण्याचे नियोजन असून सदर काम प्रगतीपथावर आहेत.
- हद्दवाढ क्षेत्राबरोबरच संपूर्ण सोलापूर शहराची पुढील १५ वर्षांची पाण्याची गरज विचारात घेऊन ११० MLD पाणीपुरवठा निर्माण करण्यासाठी सोलापूर शहर वाढीव पाणीपुरवठा विस्तारीकरण योजना राबविण्याचे नियोजन असून यासाठीच्या रुपये ४३९.१४ कोटीच्या योजनेस शासनाने दिनांक १३ एप्रिल, २०१८ रोजी मान्यता दिली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील सफाईचे कंत्राट काळ्या यादीत समाविष्ट
 असलेल्या कंत्राटदाराला देण्यात आल्याबाबत**

(३६) * ४२२९५ श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.आनंदराव पाटील, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईच्या विविध भागातील गटारे व लहान नाल्यांच्या साफसफाईचे कंत्राट महिला बचत गटाना न देता नालेसफाई गैरव्यवहारात समाविष्ट असलेल्या कंत्राटदारांना अनुभवाची अट शिथिल करून चढ्या भावाने दिले असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कंत्राटदाराचे नाव काळ्या यादीत समाविष्ट असून त्यांची चौकशी चालू असतानाही पुन्हा त्याच कंत्राटदारांना नालेसफाईचे कंत्राट देण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी पुनर्विचार करून महिला बचत गटांना नालेसफाईचे कंत्राट देण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच घोटाळ्यात सापडलेल्या कंत्राटदारावर आजपावेतो काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) सन २०१८-१९ या वर्षात नालेसफाईच्या कामाच्या कंत्राटासाठी ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे निविदा मागविण्यात आल्या होत्या. तथापि सुरुवातीला छोट्या नाल्यांकरीता निविदांना प्रतिसाद न मिळाल्याने स्पर्धात्मकता वाढण्यासाठी निविदांमधील काही अटी शिथिल करण्यात आल्या ही वस्तुस्थिती आहे.

परंतु नालेसफाई गैरव्यवहारात दोषी आढळून आलेल्या कंत्राटदारांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत काळ्या यादीत टाकण्यात आले असून त्यांना महानगरपालिकेच्या कोणत्याही निविदा प्रक्रियेत भाग घेण्यास प्रतिबंध करण्यात आला आहे.

महिला बचत गटांना सफाईचे काम देण्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे धोरण नाही. तथापि सन २०१७-१८ मध्ये छोट्या नाल्यांच्या सफाईकरीता ई-निविदा प्रक्रियेअंती पुरेसा प्रतिसाद न मिळाल्याने संबंधित विभाग कार्यालयाकडून अशासकीय संस्थांमार्फत छोट्या नाल्यांतील गाळ काढण्याचे काम करून घेण्यात आले.

**राज्यातील नगरपरिषद व महानगरपालिकांचे विकास आराखडे
मुदत संपल्यानंतरही प्रलंबित असल्याबाबत**

(३७) * ४१५२४ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३८२१७ ला दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील २२६ नगरपालिका व २६ महानगरपालिकामधून बहुतांश नगरपरिषद व महानगरपालिकांचे विकास आराखडे मुदत संपल्यानंतरही प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील नव्याने अस्तित्वात आलेल्या १२५ नगरपंचायतीच्या विकास आराखड्याबाबत शासनाचे व प्रशासनाचे धोरण उदासीन असून अमरावती, परभणी तसेच हिंगोली या जिल्ह्यातील बहुतांश विकास आराखडे सुध्दा पुर्नप्रसिध्दीसाठी प्रलंबित असल्यामुळे नगरपरिषदेच्या कामकाजांवर विपरित परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर विकास आराखडे तयार करताना स्थानिक नगरसेवकांना विश्वासात न घेता माहिती सुध्दा देण्यात येत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे तसेच त्याबाबत शासनाची नेमकी भूमिका काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ३८ नुसार विकास योजना मंजूर झाल्यानंतर २० वर्षात निदान एकदा अथवा शासनाच्या निदेशानुसार केव्हाही त्यांच्या क्षेत्राचे नव्याने सर्वेक्षण केल्यानंतर व विद्यमान जमीन वापर नकाशा तयार केल्यानंतर विकास योजनेची फेरतपासणी नियोजन प्राधिकरण करू शकते.

राज्यात २७ मनपा, २३६ नगरपालिका व १२५ नगरपंचायती नव्याने सन २०१३-२०१६ या काळात स्थापन झालेल्या आहेत. त्यामुळे त्यांच्या विकास योजना अद्याप तयार व्हावयाच्या आहेत. मंजूर विकास योजनांपैकी ०५ महानगरपालिका, व ८० नगरपालिका अशा एकूण ८५ शहरांच्या विकास योजना मंजूर होवून २० वर्षांचा कालावधी झालेला आहे.

विकास योजना मंजूर झाल्यानंतर २० वर्षांच्या आत विकास योजना सुधारित करण्याची जबाबदारी संबंधित नियोजन प्राधिकरणाची आहे. याबाबत नगर रचना संचालनालयाकडून पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(२) सुधारित विकास योजना प्रसिध्द होवून मंजूर होईपर्यंत मंजूर असलेली विद्यमान विकास योजना अंमलात असते त्यामुळे विकास योजना सुधारित न केल्यामुळे विकास प्रलंबित आहे असे म्हणता येणार नाही.

अमरावती, परभणी व हिंगोली जिल्ह्यातील अंजनगांव नगरपरिषद व दर्यापूर नगरपरिषद, जि.अमरावती या २ नगरपालिकांच्या विकास योजना मंजूर होऊन २० वर्षांचा कालावधी झालेला आहे. अद्याप विकास योजना सुधारित करण्याची कार्यवाही संबंधित नगरपरिषदेने हाती घेतलेली नाही.

(३) महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम २१ ते ३१ मधील तरतूदीनुसार विकास योजना तयार करण्यात येते. प्रारूप विकास योजना तयार करण्याची सर्व प्रक्रिया संबंधित नियोजन प्राधिकरणाच्या सर्वसाधारण सभेपुढे ठराव करून होत असते. तसेच विकास योजना, सर्वसाधारण सभेपुढे विचारार्थ ठेवण्यात आल्यानंतरच ती सदर अधिनियमातील कलम २६ नुसार जनतेकडून सूचना व हरकती मागविण्यासाठी प्रसिध्द करण्यात येऊन त्यापुढील वैधानिक कार्यवाही करून जाते तसेच शासनास सादर करण्यात येते. त्यामुळे विकास योजनेबाबत नगरसेवकांना विश्वासात घेण्यात येत नाही. अशी परिस्थिती नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंब्रा-पनवेल महामार्गापासून दीड किलोमीटर आत असलेल्या धानसर गावात जाणाऱ्या रस्त्याची दुरुवस्था झाल्याबाबत

(३८) * ४२१५७ श्री.बाळाराम पाटील, श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंब्रा-पनवेल महामार्गापासून दीड किलोमीटर आत असलेल्या धानसर गावात जाणाऱ्या रस्त्याची दुरुवस्था झाली असून रस्त्यावर पडलेल्या खड्ड्यामुळे अपघात होऊन दिनांक २० एप्रिल, २०१८ रोजी वाकलन गावातील ३६ वर्षीय तरुणाचा मृत्यू झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी महानगरपालिकेकडून रुपये ४७ लाखाचा निधी मंजूर करण्यात आला असूनही आजतागायत सदर रस्त्याची दुरुस्ती करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, धानसर येथे अनेक कंपन्यांची गोदामे असून या गोदामामधून क्षमतेपेक्षा जास्त वजनाची वाहतुक होत असल्यामुळे रस्त्यात मोठे खड्डे पडले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

दिनांक २०/०४/२०१८ रोजी धानसर मुंब्रा रस्त्यावर कंटेनर मधुन लोखंडी पाईप वाहतुक करताना पाईप बांधण्याकरीता वापरण्यात आलेली कमकुवत लोखंडी साखळी तुटल्यामुळे अंगावर पाईप पडून मोटार सायकल चालकाचा मृत्यू झाला आहे.

याबाबत तळोजा पोलीस ठाणेकडे T ७२/२०१८ भा.दं.वि. कलम ३०४

- (अ) अन्वये गुन्हा दाखल झाला असल्याचे गृह विभागाने कळविले आहे.
- (२) राष्ट्रीय महामार्ग क्र.४ पासून धानसर गावाकडे जाणारा रस्ता दुरुस्तीसाठी रुपये ८७.८९ लक्ष किंमतीच्या कामाची निविदा मागविण्यात आली आहे हे खरे आहे.

तथापि, विधानपरिषदेची स्थानिक स्वराज्य संस्था व पदविधर मतदारसंघ या निवडणुकांची आचारसंहिता दिनांक १९/०४/२०१८ पासून दिनांक ०२/०७/२०१८ पर्यंत लागू असल्याने रस्त्याच्या कामाची निविदा अंतिम करता आली नाही. परंतु खडी मुरुम टाकुण सदर रस्ता रहदारीस योग्य करण्यात आला आहे.

(३) सदर रस्त्यालगत गोदामे असून अवजड वाहनांची वाहतुक होत असते ही वस्तुस्थिती आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईत केंद्र शासनाच्या पंतप्रधान आवास योजनेतर्गत राज्यभरातून
२५ लाख कुटुंबियांनी घराची मागणी केल्याबाबत**

(३९) * ४३०५५ श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत केंद्र शासनाच्या प्रत्येकाला घर या महत्वाकांक्षी पंतप्रधान आवास योजनेतर्गत राज्यभरातून २५ लाख कुटुंबियांनी घराची मागणी केली असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेसाठी खाजगी विकासाकडून मुंबई महानगरक्षेत्रात एक लाख घरे बांधण्याचे प्रस्ताव म्हाडाला प्राप्त झाले असून २ लाख २७ हजार घरांच्या प्रस्तावाला केंद्र शासनाने मान्यता दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यात २०२२ पर्यंत १९ लाख घरे बांधण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले असून त्यानुषंगाने शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.प्रकाश महेता : (१) हे खरे नाही.

दिनांक २२/०६/२०१८ पर्यंत PMAY-MIS पोर्टलवर डिमांड सर्वे अंतर्गत मुंबईकरिता एकूण ६,६८,५४३ कुटुंबानी मागणी नोंदविलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

सद्यःस्थितीत खाजगी विकासकाकडून मुंबई महानगरक्षेत्रांतर्गत बदलापूर येथे-४२००, डहाणू येथे-८००, खरोशी पेण येथे-७०००, खोपोली येथे-१२०० अशा एकूण १३२०० घरकुलांच्या प्रस्तावास केंद्रीय मान्यता व संनियंत्रण (CSMC) समितीने तत्त्वतः मान्यता दिलेली आहे. तसेच मुंबई क्षेत्रातील कांदिवली येथील ५०४ घरकुलांच्या प्रस्तावास मा.मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समितीने मान्यता दिली असून, सदरहू प्रस्ताव केंद्रीय मान्यता व संनियंत्रण (CSMC) समितीकडे मान्यतेसाठी प्रस्तावित आहे.

(३) प्रधानमंत्री आवास योजनेची राज्यात प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी व योजनेला गती देण्यासाठी राज्य शासनाने खालील सवलती व उपाययोजना केलेल्या आहेत.

अ) शासकीय जमिनी रुपये १/- प्रती चौ.मी. या नाममात्र दराने शासकीय संस्थांना वितरीत करण्यासाठी दिनांक १९/०९/२०१६ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला आहे.

ब) मोजणी शुल्कात ५०% सवलतीबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत.

क) आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक तसेच अल्प उत्पन्न गटातील लाभार्थ्यांना वाटप करण्यात येणाऱ्या ३० ते ६० चौ.मी. क्षेत्राच्या सदनिकेसाठी केवळ पहिल्या दस्ताला रुपये १००० इतके मुद्रांक शुल्क आकारण्याचा अधिसूचना निर्गमित केली आहे.

ड) विकास शुल्कामध्ये ५०% सवलत देण्याबाबत मंत्रिमंडळाने निर्णय घेतला आहे.

इ) सार्वजनिक खाजगी भागीदारी (PPP) तत्वानुसार जमिनीवर खाजगी विकासकाच्या सहभागातून परवडणाऱ्या घरांची निर्मिती करण्यासाठी दिनांक ११/०१/२०१८ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई, कुर्ला (पश्चिम) येथे घराऐवजी अनधिकृतपणे
जी-२ चे लोड बेरिंगचे बांधकाम केल्याबाबत**

(४०) * ४३१८० श्री.रामनिवास सिंह, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई, कुर्ला (पश्चिम), न.भू.क्र.२३८, प्लॉट नं ११५, भिकुबाई कॉटेज चाळीच्या मागे, आगाशे हॉस्पिटल जवळ, महामाई मंदिरासमोर, एम.एन रोड, जुना येथे ३०० चौ. फुटाच्या घराऐवजी अनधिकृतपणे जी-२ चे लोडबेरिंगचे बांधकाम करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त अनधिकृत बांधकामाबाबत आजुबाजूच्या चाळवासियांनी तसेच स्थानिक नागरिकांनी विरोध दर्शविला असून यासंदर्भात एल वॉर्ड, महापालिकेच्या कार्यालयात तक्रार करण्यात आली असतांना दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास अवैध बांधकाम जमीनदोस्त करण्याची कारवाई करण्यात येवून सदर कारवाईत फक्त सिमेंट कॉन्क्रीटचे बांधकाम (भिंती) तोडण्यात आले असून लोखंडी ढाचा तसाच ठेवण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी संबंधित विभागाचे उपायुक्त, अतिक्रमण निर्मुलन, मुंबई महानगरपालिका यांच्याकडे पत्रव्यवहार करूनही उक्त बांधकाम पूर्णपणे जमीनदोस्त करण्याची कारवाई करण्यास विलंब करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त अनधिकृत/अवैध बांधकाम करणारा ठेकेदार श्री.जावेद इस्माईल यांस महापालिकेचे संबंधित अधिकारी तसेच सहाय्यक आयुक्त श्री.अंबी व श्री.भालकर, सहाय्यक अभियंता इमारत विभाग हे सहकार्यकरिता असून अनधिकृत बांधकामास संरक्षण देत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार अनधिकृत बांधकाम जमीनदोस्त करण्याबाबत तसेच सदर बांधकामास संरक्षण देणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) न.भु.क्र. २३८, प्लॉट नं. ११५, एम.एन.रोड, कुर्ला (प), मुंबई येथे ३०० चौ.फुटाच्या घराऐवजी तळ मजला + पहिला मजला अशा स्वरूपाची अनधिकृत बांधकाम करण्यात आले ही वस्तुस्थिती आहे.

(२), (३), (४) व (५) सदर अनधिकृत बांधकामाविरोधात बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत दिनांक ०१/११/२०१७ रोजी मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम ३५४अ अन्वये नोटीस बजावून दिनांक ०८/११/२०१७ रोजी पोलीस बंदोबस्तामध्ये सदर बांधकाम निष्कासित करण्यात आले.

दिनांक २८/०५/२०१८ रोजी दैनंदिन पाहणीदरम्यान निष्कासित केलेले अनधिकृत बांधकाम पुन्हा चालू असल्याचे महानगरपालिकेच्या निदर्शनास आल्याने दिनांक ०६/०६/२०१८ रोजी सदर बांधकामाची निष्कासन कारवाई सुरु करण्यात आली.

सदर कारवाई सुरु असताना घरमालक/ताबाधारक यांनी, दिवाणी सत्र न्यायालयामध्ये दाखल केलेल्या सुट क्र. १३१८/२०१८ मध्ये मा.न्यायालयाने दिलेल्या स्थगिती आदेशाची प्रत सादर केल्याने महानगरपालिकेमार्फत निष्कासन थांबविण्यात आले.

सद्यःस्थितीत सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट असून मा.न्यायालयाच्या आदेशानुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत पुढील कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली शहरात भुमिगत गटार योजनेचे काम सुरु करण्याबाबत

(४१) * ४३२५४ श्री.रामराव वडकुते : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली शहरात भुमिगत गटार योजनेच्या कामात कोणतीच सलगता नसल्याने मलवहन, निस्सारण पाण्यामुळे रोगराई पसरण्याचा धोका निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शासनाकडे गत दोन वर्षांपासून स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी तसेच नागरीकांनी भूमिगत गटार योजनेचे काम सुरु करण्याबाबत मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व त्याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या मागणीनुसार महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत हिंगोली नगरपरिषदेचा भुयारी गटार प्रकल्प मंजूर करण्यात आला आहे.

हिंगोली शहरात भुयारी गटार प्रकल्पाच्या कामामध्ये सलगता नसल्याने व मलवहनामुळे रोगराई पसरल्याची कोणतीही बाब निदर्शनास आली नसल्याचे हिंगोली नगरपरिषदेने कळविले आहे.

(३) व (४) हिंगोली भुयारी गटार प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर असून सदर प्रकल्पाचे काम नोव्हेंबर, २०१८ अखेर पूर्ण करण्याचे हिंगोली नगरपरिषदेचे नियोजन आहे.

कोळबे ते बावनदी हे क्षेत्र संगमेश्वर पोलीस ठाण्याला जोडण्याबाबत

(४२) * ४१४०८ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावरील संगमेश्वर तालुक्यातील आरवली ते बावनदी या ३६ किमी अपघात प्रवण क्षेत्रातील अपघाताचे प्रमाण वाढल्याने कोळबे ते बावनदी हे क्षेत्र संगमेश्वर पोलीस ठाण्याला जोडण्यात यावे अशी मागणी वाहनचालक तसेच प्रवाशांमार्फत गत अनेक वर्षांपासून करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर अपघात प्रवण क्षेत्र हे देवरूख पोलीस ठाण्याशी संलग्न असून देवरूख ते अपघात प्रवण क्षेत्राचे अंतर ३० कि.मी. पेक्षा अधिक आहे व संगमेश्वर पोलीस ठाणे हे या क्षेत्रापासून हाकेच्या अंतरावर असल्याने देवरूख

पोलीस स्टेशनला अपघाताबाबत माहिती मिळाल्यानंतर अपघात स्थळी पोहचाल्या किमान १ तासापेक्षा अधिक वेळ लागत असल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू अपघातग्रस्त भाग संगमेश्वर पोलीस ठाण्याशी जोडल्यास अपघातग्रस्ताप्रमाणेच संगमेश्वर पोलिसांनाही सोयीचे असल्याने सदरहू मागणीबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय हे खरे आहे.

(३) सदर अपघात प्रवण क्षेत्रातील ८ गावे संगमेश्वर पोलीस ठाण्याच्या कार्यक्षेत्रात वर्ग होणेबाबतचा प्रस्ताव पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी यांचेकडून थेट शासनास दिनांक १३/०६/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त झाला आहे, सदर प्रस्तावावर पोलीस महासंचालक यांचे अभिप्राय मागविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे महानगरपालिका क्षेत्रातील धोकादायक इमारतींचा
पुनर्विकास करण्याबाबत**

(४३) * ४२१६३ श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.रामराव वडकुते, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे महानगरपालिकाक्षेत्रात धोकादायक इमारतीच्या बाबतीत केलेल्या सर्व्हेक्षणानुसार सन २०१७-२०१८ मध्ये एकूण ४७०५ इमारती धोकादायक असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनमार्फत पाहणी करण्यात आली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार उक्त धोकादायक असलेल्या इमारतींची दुरुस्ती करण्याच्यादृष्टीने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे आहे.

ठाणे महानगरपालिकेने शासन परिपत्रक दिनांक ०५/११/२०१५ नुसार सन २०१८-२०१९ मध्ये कार्यक्षेत्रातील एकूण ४७०५ इमारती धोकादायक म्हणून घोषित केल्या आहेत. सदर इमारतींचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे आहे :-

वर्गीकरण	इमारतीचे प्रकार	एकूण इमारती
सी-१	अतिधोकादायक व तात्काळ निष्कासित करणे.	९५
सी-२ए	रिकामी करून संरचनात्मक दुरुस्ती करणे.	११४
सी-२बी	रिकामी न करता संरचनात्मक दुरुस्ती करणे.	२२६०
सी-३	किरकोळ दुरुस्ती.	२२३६
एकूण धोकादायक इमारती		४७०५

सी-१ प्रवर्गातील ९५ इमारतींपैकी ७८ इमारती रिक्त करण्यात आल्या असून, १० इमारती निष्कासित करण्यात आलेल्या आहेत. उर्वरित ६८ इमारती निष्कासित व १७ इमारती रिक्त करण्याची कार्यवाही महानगरपालिकास्तरावर सुरू आहे.

सी-२ए, सी-२बी व सी-३ प्रवर्गातील इमारतींचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करणेबाबत संबंधितांना सूचना दिल्याचे ठाणे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

आतापर्यंत २३०४ बाधितांना रेंटल स्कीममधील इमारतीमध्ये सदनिका भाडेतत्वावर उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या छायाचित्राऐवजी
दिवंगत माजी मुख्यमंत्री श्री.विलासराव देशमुख यांचे
छायाचित्र प्रसिध्द केल्याबाबत

(४४) * ४१२३६ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित,
श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

- (१) शासनाच्या माहे एप्रिल, २०१८ रोजीच्या विशेषांकात भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या छायाचित्राएवजी दिवंगत माजी मुख्यमंत्री श्री.विलासराव देशमुख यांचे छायाचित्र प्रसिध्द केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, विशेषांकाच्या श्रेयनामावलीत नाव असलेल्या मासिकाच्या संपादकांना जबाबदार धरण्यात येवूनही त्यांच्यावर कारवाई करण्यात आलेली नसून संबंधित संपादकाची शासकीय सेवेतील नियुक्ती सुध्दा बेकायदेशिररित्या करण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणाची जबाबदारी अंकाची छपाई करणाऱ्या खाजगी कंत्राटदारावर टाकून संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांनाही वाचविण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) एप्रिल, २०१८ च्या "महाराष्ट्र अहेड" च्या अंकामध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या बालपणाच्या छायाचित्राएवजी माजी मुख्यमंत्री श्री.विलासरावजी देशमुख यांच्या बालपणाचे चित्र छापल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२), (३) व (४) 'महाराष्ट्र अहेड' या इंग्रजी मासिकाचे संपादन, छायाचित्रे प्राप्त करणे, मांडणी, छपाई, वितरण इत्यादींसह संपूर्ण निर्मिती व इतर अनुषंगिक कामांसाठी मे.बीआयपीएल मीडिया असोसिएट्स, माहिम, मुंबई या संस्थेला माहे जानेवारी, २०१८ ते डिसेंबर, २०१८ या एक वर्षाच्या कालावधीसाठी ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे नियुक्त करण्यात आले आहे.

एप्रिल, २०१८ च्या "महाराष्ट्र अहेड" च्या अंकाचे संपादन करताना बीआयपीएल मिडिया असोसिएटस् या संस्थेकडून डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या बालपणाच्या छायाचित्राएवजी अनावधानाने श्री.विलासराव देशमुख यांचे छायाचित्र छापल्याचे निदर्शनास आल्यानंतर अंकाचे वितरण तात्काळ

थांबविण्यात येवून सुधारित अंकाची छपाई व वितरण करण्यात आले. सदर संस्थेने केलेल्या चुकीमुळे दंड म्हणून त्यांना एप्रिल, २०१८ च्या अंकाचे देयक अदा करण्यात आलेले नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यात पोलीस भरतीमध्ये गैरप्रकार झाल्याबाबत

(४५) * ४२०१५ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.हरिसिंग राठोड, अॅड.अनिल परब, श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.आनंदराव पाटील, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.सुभाष झांबड, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.चंद्रकांत रघुवंशी, श्री.रविंद्र फाटक, श्री.जयंत पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पोलीस शिपाई भरतीमध्ये उमेदवाराच्या लेखी परिक्षेत संगनमत करून व कट रचून आर्थिक लोभापायी १३ विद्यार्थ्यांना ९० पेक्षा जास्त गुण देऊन उत्तीर्ण केलेले प्रकरण नांदेडच्या जिल्हा पोलीस अधीक्षकांनी माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आणले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पोलीस भरती गैरप्रकारात सांगलीच्या कंपनीतील दोन जणांचा व पुण्याच्या एकाचा समावेश असून सदर भरती प्रकियेत ओ एम आर पद्धतीने गुणवाढ केली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पुणे येथील राज्य राखीव पोलीस दलाच्या पोलीस भरतीच्या लेखी परीक्षेत नांदेड येथे झालेल्या गैरप्रकारांप्रमाणे गैरप्रकार झाल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषी अधिकारी, कर्मचारी व इतर संबंधित सॉफ्टवेअरचे काम करण्याच्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) व (५) पोलीस अधीक्षक, नांदेड यांनी त्यांच्या आस्थापनेवरील पोलीस शिपाई पदाच्या भरती प्रक्रियेतील लेखी परीक्षेच्या उत्तरपत्रिका स्कॅन करताना झालेल्या गैरप्रकाराबाबत २० आरोपींविरुद्ध वजिराबाद पोलीस ठाणे येथे भाग-५ गु.र.क्र.९०/२०१८, कलम ४२०, ४६५, ४६८, ४७१, १२०-ब, ३४ भा.दं.वि. अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून १२ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. इतर आरोपींचा शोध घेण्यासाठी तपास पथके बनविण्यात आलेली असून अटक आरोपींचे मोबाईल फोन, लॅपटॉप जप्त करून पुरावे संकलीत करून अधिक तपास सुरु आहे.

पुणे येथील प्रकरणांमध्ये वानवडी पोलीस ठाणे, पुणे येथे गु.र.क्र. १७४/२०१८ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६५, ४६८, ४७१, १२०(ब) व ३४ प्रमाणे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यात २० आरोपींना अटक केली आहे.

सदरहू गुन्ह्याचा पुढील तपास सुरु आहे.

दहेलपाडा (ता.भिवंडी, जि.ठाणे) येथे खदानीच्या डबक्यात

बुडून तीन अल्पवयीन मुलींचा मृत्यू झाल्याबाबत

(४६) * ४१२२९ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहेलपाडा (ता.भिवंडी, जि.ठाणे) ह्या कांबे ग्रामपंचायत हद्दीतील आदिवासी वस्ती असलेल्या ठिकाणी खदानीच्या डबक्यात साचलेल्या पाण्यात पोहण्यासाठी गेलेल्या तीन अल्पवयीन मुलींचा बुडून मृत्यू झाल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान घडल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) पोलिसांनी केलेल्या चौकशीनुसार दिनांक १६/०४/२०१८ रोजी दुपारी ०१.०० चे सुमारास दयाळपाडा, भिवंडी येथील रहिवासी श्री.चैत्या फकाट यांची मुलगी (वय १४ वर्षे) तसेच इतर भावंडे त्यांच्या घराजवळ असलेल्या त्यांच्या मालकीच्या जागेतील खदानीतील पाण्यात आंघोळीसाठी गेले होते. त्यावेळी कु. निता (वय १४ वर्षे) आणि रोहिता व रसिका (वय अनुक्रमे १३ व १२ वर्षे) या तीन मुली पाण्यात बुडाल्याबाबत भावंडांनी घरी खबर दिली. त्यावरून नमूद मुलींना पाण्याबाहेर काढले असता त्या मयत झाल्या असल्याने आढळून आले. पोलिसांनी मुलींचे पालक व जवळचे नातेवाईक यांचेकडे चौकशी केली असता सर्वांनी घटनेबाबत तक्रार नसल्याचे सांगितले. अकस्मात मृत्यू रजि.नं. ३५/१८, भा.दं.वि. कलम १७४ प्रमाणे दाखल आहे.

**पुणे येथील भारद्वाज बंधूनी सिंगापूर गेट बिटकॉइन कंपनीने
क्रिप्टो करंसी देवून फसवणूक केल्याबाबत**

(४७) * ४१२४२ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे येथील भारद्वाज बंधूनी सिंगापूर येथे गेट बिटकॉइन कंपनी स्थापन केल्यानंतर बिटकॉइन न देता अतिशय किरकोळ मूल्य असलेल्या एमकॅप हे क्रिप्टो करंसी देवून फसवणूक केल्याबाबत दत्तवाडी पोलीस ठाण्यात तक्रार केल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून राज्यातील आणखी कोणकोणत्या जिल्ह्यात कारवाई केली व किती जणांना अटक करण्यात आली असून आतापर्यंत केलेल्या कारवाईचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

सदर प्रकरणी दत्तवाडी, पोलीस ठाणे, पुणे शहर येथे १० आरोपीविरुद्ध गु.र.नं. २८/२०१८ भादंवि कलम ४०६, ४०९, ४२०, १२०-ब, २०१, १०९ सह आयटी अॅक्ट २००८ चे कलम ६६-डी अन्वये गुन्हा दाखल करून सर्व १० आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. सदर गुन्ह्यामधील आरोपींविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करण्यात आले असून गुन्हा न्यायप्रविष्ट आहे.

(२) सदर प्रकरणी उपरोक्त दत्तवाडी, पोलीस स्टेशन, पुणे शहर येथील नोंद गुन्ह्याव्यतिरीक्त राज्यातील इतर जिल्ह्यामध्ये खालीलप्रमाणे गुन्हे दाखल आहेत.

- अ) निगडी, पोलीस स्टेशन, पुणे येथे १ गुन्हा. (गुन्हा न्यायप्रविष्ट)
- ब) अवधुत वाडी पोलीस स्टेशन, यवतमाळ १ गुन्हा. (गुन्हा तपासावर).
- क) खडकपाडा पोलीस स्टेशन, ठाणे शहर १ गुन्हा. (गुन्हा तपासावर).
- ड) शाहुपुरी पोलीस स्टेशन, कोल्हापूर १ गुन्हा. (गुन्हा तपासावर).
- इ) विमानतळ पोलीस स्टेशन, नांदेड १ गुन्हा. (गुन्हा तपासावर).

उपरोक्त प्रमाणे एकूण ६ गुन्हे व नागपूर पोलीस आयुक्तालयात १ तक्रार अर्ज दाखल आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे महानगरपालिका जलतरण तलावाविषयी केलेल्या नियमावलीचे ठेकेदाराकडून पालन होत नसल्याबाबत

(४८) * ४२१८१ आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.संजय दत्त, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.शरद रणपिसे, श्री.सुभाष झांबड : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे महानगरपालिका जलतरण तलावाविषयी केलेल्या नियमावलीचे ठेकेदाराकडून पालन होत आहे की नाही हे पहाण्याकडे दुर्लक्ष करित असल्याचे दिनांक १० एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर जलतरण तलावाच्या क्षमतेनुसार लोकांना तलावात उतरविले जात आहे की नाही याची पडताळणी करणारी यंत्रणा पुणे महानगरपालिकेकडे नसल्याने तळजाई येथील जलतरण तलावात एका तरुणाचा मृत्यू झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३)

- दिनांक ०८/०४/२०१८ रोजी पुणे पेठ, पर्वती, स.नं. ६७/६८ येथील तळजाई मंदीराजवळील जलतरण तलावामध्ये एका तरुणाचा बुडून मृत्यू झाल्याची घटना घडली आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.
- सदर घटना घडल्यापासून तलाव बंद करण्यात आला असून संबंधित ठेकेदारविरुद्ध एफ.आय.आर. नोंदविण्यात आला आहे. प्रस्तुत प्रकरणी पोलीस चौकशी सुरु आहे.
- सदर घटना घडल्यानंतर पुणे महानगरपालिकेने सर्व तलावांचे राष्ट्रीय लाईफ सेव्हिंग सोसायटी या संस्थेमार्फत सेफ्टी ऑडिट केलेले असून सदर संस्थेने दिलेल्या अहवालानुसार संबंधित तलाव चालकांकडून त्रुटींची पूर्तता करून घेण्यात येत आहे.
- पुणे महानगरपालिकेच्या प्रशासनाकडून जलतरण तलावांची स्वच्छता तसेच सुरक्षेबाबत वेळोवेळी जागेवर जाऊन पाहणी करून पाहणीच्या वेळी निदर्शनास आलेल्या त्रुटींच्या पूर्ततेबाबत ठेकेदारास समक्ष सूचना देण्यात येतात.
- तथापि, जलतरण तलावाच्या क्षमतेनुसार लोकांना तलावात उतरविले जात आहे की नाही याची पडताळणी करणारी यंत्रणा पुणे महानगरपालिकेकडे नाही ही वस्तुस्थिती आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई येथे हिंदुस्थान युनिलिव्हर कंपनीच्या बनावट सौंदर्य
प्रसाधनाची विक्री झाल्याबाबत**

(४९) * ४३१४६ श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.हेमंत टकले,
श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

(१) हिंदुस्थान युनिलिव्हर कंपनीच्या बनावट सौंदर्य प्रसाधनाची विक्री करून
कंपनीची फसवणूक केल्याप्रकरणी मुंबई पोलिसांच्या गुन्हे शाखेने एका
टोळीला अटक केल्याचे दिनांक २० मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास
आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त घटनेची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या
अनुषंगाने पोलिसांनी ताब्यात घेतलेल्या व्यक्तिकडून अन्य कोणकोणत्या
कंपन्यांची फसवणूक केल्याचे निदर्शनास आले आहे व त्यानुषंगाने दोषींवर
कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय.

हिंदुस्थान युनिलिव्हर कंपनीने मुंबई उच्च न्यायालय येथे Notice of
motion (L) No. ४७७/२०१८ in comm.suit (L) २७५/२०१८ अन्वये दाखल
केलेल्या दिवाणी दाव्याच्या अनुषंगाने कोर्ट रिसीव्हर व हिंदुस्थान युनिलिव्हर
कंपनीचे कर्मचारी यांनी ७ पैकी ५ ठिकाणी छापे टाकले असता निरनिराळे
सौंदर्य प्रसाधने व बनावटीकरणाकरीता लागणारे साहित्य/वस्तु ताब्यात घेऊन
साहित्य सिल करून ठेवले आहे.

सदर प्रकरणी हिंदुस्थान युनिलिव्हर कंपनीच्या प्राप्त तक्रारीच्या
अनुषंगाने कंपनीची फसवणूक केल्याप्रकरणी गु.प्र.शा, गु.र.क्र. ३१/२०१८
कलम ४२०, ४६७, ४६८, ४७१, ३४ भादंवि सह कलम ५१, ६३, ६५ कॉपी राईट
अॅक्ट सह कलम १०३, १०४ ट्रेडमार्क अॅक्ट (शिवडी पोलीस ठाणे गु.र.क्र.
५८/१८) अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आला असून अद्यापपावेतो एकूण ९
आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

सदर गुन्हा तपासाधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला शहर पोलीस आयुक्तालय स्थापन करण्याबाबत

(५०) * ४२१९८ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला शहरासह जिल्ह्यात वाढलेली गुन्हेगारी, अवैध धंदे, गुंडांचा बंदोबस्त करण्यासह टोळी युध्दातील टोळ्यांवर नियंत्रण मिळविण्यासाठी पोलीस आयुक्तालय स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव गत दोन वर्षांपासून शासनाकडे प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अकोला शहर आयुक्तालयाला प्रशासकीय मान्यता मिळाली असून वित्त विभागाकडून त्यास अद्यापपावेतो मंजूरी मिळालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त आयुक्तालयाच्या प्रस्तावास मंजूरी न मिळण्याची कारणे काय आहेत तसेच सदरहू आयुक्तालयास मंजूरी देऊन कार्यान्वित करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) अकोला शहर पोलीस आयुक्तालय निर्माण करण्यासंदर्भात पोलीस महासंचालक, म.रा. मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने वित्त विभागाने काही मुद्दे उपस्थित केले आहेत. सदर मुद्द्यांची माहिती पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई, चेंबूर येथे उभारण्यात आलेला जलतरण
तलाव सुरु करणेबाबत**

- (५१) * ४२०९० श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.रामनिवास सिंह, श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईतील चेंबूर येथील जलतरण तलावाच्या नुतनीकरणाचे काम माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये पूर्ण होऊनही सदर जलतरण तलाव सुरु करण्यात आला नसल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबई महानगरपालिकेच्या जल अभियंता विभागाने पाणीपुरवठा करण्यास नकार दिल्यामुळे १९ कोटी रुपये खर्च करून बांधण्यात आलेला सदर तलाव तीन महिन्यांपासून पाण्याच्या प्रतिक्षेत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त जलतरण तलावाकरिता मोठ्या प्रमाणात पाणीपुरवठा करावा लागणार असल्यामुळे अभियंता विभागाकडून याबाबत तात्काळ निर्णय घेण्यात येत नसल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार चेंबूर परिसरात एकमेव असलेले जलतरण तलाव सुरु करण्यासाठी महापालिकेला निर्देश देवून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) चेंबूर येथील जलतरण तलावाच्या नुतनीकरणाची ९८ टक्के कामे माहे जानेवारी २०१८ मध्ये पूर्ण झालेली आहेत. सद्यःस्थितीत तलावाची चाचणी प्रक्रिया पूर्ण करण्यात आली असून जल प्रक्रियेची कामे महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहेत.

- (२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या जल अभियंता विभागाकडून जलतरण तलावाकरिता जल जोडणी देण्यात आलेली आहे.
- (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण (जि.ठाणे) येथील नवीन दुर्गाडी पुलाचे
काम पुर्ण करण्याबाबत**

(५२) * ४१७५८ श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.रामहरी रुपनवर : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३४८२३ ला दिनांक २० डिसेंबर, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण (जि.ठाणे) येथील एमएमआरडीने सुरु केलेल्या नवीन दुर्गाडी पुलाचे बांधकाम गत १८ महिन्यांपासून फक्त १० टक्के काम पुर्ण झाल्याचे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने निधी वितरीत न केल्याने सदर पुलाचे काम अपुर्णवस्थेत असल्याची माहिती निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जुन्या दुर्गाडी पुलावर कल्याण ते ठाणे मार्गामध्ये वाहतुक कोंडी होत असल्याने सदर नविन पुलाचे काम पुर्ण करण्यासाठी निधी वितरीत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे ?
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) दुर्गाडी किल्ल्याजवळील व उल्हास खाडीवरील प्रस्तावित नवीन सहा पदरी पुलाच्या बांधकामासाठीचे कार्यादेश दिनांक ११/०३/२०१६ रोजी देण्यात आलेले असून आजमितीस २०% काम मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत पूर्ण करण्यात आलेले आहे. तथापि, महाराष्ट्र मेरी टाईम बोर्डाच्या दिनांक ०९/०५/२०१७ रोजीच्या सुधारीत ना हरकत प्रमाणपत्रानुसार नौकावहन गाळ्यांची लांबी वाढवावी लागल्यामुळे प्रस्तावित पुलाच्या संरचनेमध्ये बदल करावा लागला व पुलाचे नकाशे नव्याने मंजूर करावे लागले. पर्यायाने काम पूर्णत्वास अतिरिक्त कालावधी लागणे अपेक्षित आहे.

(२), (३) व (४) सदर काम मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या निधीमधून करण्यात येत असल्यामुळे शासनाने निधी उपलब्ध करून देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**पवई येथील भूखंड नियमबाह्यरित्या
पॉपकॉर्न इंडस्ट्रीजला दिल्याबाबत**

(५३) * ४१६४१ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, डॉ.सुधीर तांबे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.सुभाष झांबड : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पवई येथील १० हजार चौरस मीटर क्षेत्रफळाचा भूखंड म्हाडाने नियमबाह्यरित्या पॉपकॉर्न इंडस्ट्रीजला दिल्यामुळे सुमारे १६०० कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे सहा महिन्यापूर्वी निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.प्रकाश महेता : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील तंत्रशिक्षण विभागातील एमसीव्हीसीच्या शिक्षक
निर्देशकांची सेवा ग्राह्य धरण्याबाबत**

(५४) * ४१२७३ श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शालेय शिक्षण विभागाप्रमाणे तंत्रशिक्षण विभागातील एमसीव्हीसीच्या शिक्षक निर्देशकांची विनाअनुदान काळातील सेवा ग्राह्य धरण्याबाबत शासनाचा विचार पूर्ण झाला आहे काय,

- (२) असल्यास, शासनाने घेतलेल्या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) व (२) नाही, यासंदर्भातील प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(३) सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने अधिक माहितीची आवश्यकता असल्यामुळे सदर माहिती संकलित करण्यात येत होती, सदर माहिती आता प्राप्त झाली असून, त्यानुषंगाने प्रस्तावावर कार्यवाही सुरु आहे.

जव्हार (जि.पालघर) येथील रस्ता दुरुस्तीची कामे पूर्ण करण्याबाबत

(५५) * ४२६४० श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जव्हार (जि.पालघर) शहरात महाराष्ट्र सॉ-मिलपासून राजीव गांधी स्टेडियमपर्यंत रस्ता रुंदीकरण, डांबरीकरण तसेच वासूजोशी घरापासून ते बायपास रोडपर्यंत रस्ता काँक्रीट करणे इत्यादी कामांच्या निविदा माहे मे, २०१७ मध्ये निघून तब्बल १२ ते १३ महिने उलटूनही सदर रस्त्यांचे काम नगरपरिषद बांधकाम विभागाच्या दुर्लक्षामुळे अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी व नागरिकांनी मुख्याधिकारी, जव्हार नगरपरिषद यांचेकडे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान तक्रारी केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त रस्त्यांचे डांबरीकरण करणे, पेव्हर ब्लॉक बसवणे, काँक्रीट रस्ता तयार करणे इत्यादी कामांकरीता करोडो रुपयांचा निधी उपलब्ध होऊनही कामे प्रलंबित राहिली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मंजूर रस्त्यांच्या दुरुस्तीच्या कामाकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकारी व ठेकेदारांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) अशा आशयाची तक्रार नगरपरिषद प्रशासनास प्राप्त झाली आहे, हे खरे आहे.

(२) व (३) महाराष्ट्र नगरोत्थान अभियान (जिल्हास्तर) योजनेतर्गत जव्हार नगरपरिषदेकरीता रस्ता दुरुस्तीची रूपये ७३.०५ लक्ष रक्कमेची खालील दोन कामे मंजूर आहेत.

- (I) महाराष्ट्र सॉ-मिलपासून राजीव गांधी स्टेडियमपर्यंत रस्ता रुंदीकरण, डांबरीकरण करणे.
- (II) वासू जोशी घरापासून ते बायपास रोडपर्यंत रस्ता काँक्रीट करणे.
 - उक्त दोन्ही कामांना ऑगस्ट, २०१७ मध्ये कार्यादेश देण्यात आला तथापि, पावसाळा असल्यामुळे तसेच नोव्हेंबर, २०१७ पासून नगरपरिषद सार्वत्रिक निवडणुकीच्या आचार संहितेमुळे कामास सुरुवात करता आली नाही, ही वस्तुस्थिती आहे.
 - उक्त (II) येथील रस्त्यामध्ये नगरपरिषद पाणीपुरवठा पाईपलाईन असल्याने सदर पाईपलाईन स्थलांतरीत करणे आवश्यक असल्याने सदर काम सुरु करण्यास विलंब झाला, ही वस्तुस्थिती आहे.
 - नगरपरिषदेच्या ठरावानुसार संबंधित कंत्राटदारास तातडीने काम पुर्ण करून नगरपरिषदेच्या ताब्यात देण्याबाबत फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये नोटीस बजावली आहे.
 - सद्यःस्थितीत दोन्ही कामे प्रगतीपथावर असून उक्त (I) येथील काम जून, २०१८ अखेर आणि (II) येथील काम डिसेंबर, २०१८ पर्यंत पुर्ण करण्याचे नगरपरिषदेचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईत झोपडपट्टीत राहणाऱ्या झोपडीधारकांना झोपडपट्टी
 पुनर्विकास योजनेतील घर देण्याबाबत**

(५६) * ४२३०९ श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत झोपडपट्टीत राहणाऱ्या झोपडीधारकांना झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेमार्फत (एसआरए) ३३० चौ.फुटाचे घर देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी न झाल्याने मुंबई व उपनगरातील अनेक एसआरए प्रकल्प प्रलंबित असून ३३० चौ.फुट कार्पेट एरिया सह पर्यावरणदृष्ट्या उपयोगी असणारा प्लस ३५ टक्के फंजीबल एरिया दिल्यास अनेक एसआरए प्रकल्प मार्गी लागणार असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.प्रकाश महेता : (१) व (२) हे खरे नाही.

तथापि, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली झोपडपट्टीधारकांना अधिक आकारमानाची घरे देण्याच्या अनुषंगाने त्याचा मंजूर तथा चालू झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनांवर होणारा परिणाम अभ्यासण्यासाठी दिनांक १०/०१/२०१८ रोजी समिती गठीत करण्यात आली आहे. सदर समितीचा अहवाल लवकरच अपेक्षित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक येथे बनावट कागदपत्रांद्वारे नागरिकांची
 फसवणूक होत असल्याबाबत**

(५७) * ४१३६५ डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक महानगरात विनावापर असलेल्या व बाहेरगांवी राहत असलेल्या मुळ मालकांच्या गैरहजेरीत बनावट कागदपत्रे व मालक तयार करून संबंधित मिळकतीची परस्पर विल्हेवाट लावून फसवणुक करणारे रॅकेट शहरात कार्यरत असून, फसवणुकीच्या प्रकरणात दिवसेंदिवस वाढ होत असल्याचे दिनांक १३ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गत सच्चा वर्षाच्या कालावधीत शहरातील विविध पोलीस ठाण्यांमध्ये फसवणुकीचे सुमारे १० गुन्हे दाखल झाले असून स्थानिक जनतेत याविषयी असलेली तीव्र चिंता व संतापाचे वातावरण पाहता याबाबतची कार्यवाही केव्हापर्यंत होणे अपेक्षित आहे,

(३) तसेच मुळ मालकाच्या गैरहजेरीत त्यांची मिळकत बळकाविणाऱ्या गुन्हेगारांचा तपास करण्यात आला आहे काय, उक्त तपासात काय निष्पन्न झाले आहे व अशी किती प्रकरणे निदर्शनास आली असून संबंधित गुन्हेगारांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारण काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) नाशिक शहरात वापरात नसलेले व दुर्लक्ष झालेले भुखंडाचे बनावट कागदपत्रे तयार करून मिळकतीची परस्पर विक्रीचे व्यवहार केल्याप्रकरणी सरकारवाडा पोलीस स्टेशन येथे दिनांक १२/०४/२०१७ रोजी गु.र.नं ११९/२०१७ नुसार गुन्हा दाखल आहे.

(२) व (३) या प्रकरणी नाशिक शहरात गत सच्चा वर्षाच्या कालावधीत खालीलप्रमाणे एकूण ८ गुन्हे दाखल आहेत.

१. सरकारवाडा पोलीस स्टेशन गु.र.नं. ११९/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४१९, ४२०, ४६५, ४६७, ४६८, ४७१, ४७२, ३४, ५०४, १२०ब
२. सरकारवाडा पोलीस स्टेशन गु.र.नं. ४६/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४०६, ४६८.
३. सरकारवाडा पोलीस स्टेशन गु.र.नं. ७३/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४०९, ४२०, ४०६, ४११, ४६५, ४६८, ४७१, ३४, १२०ब
४. गंगापूर पोलीस स्टेशन गु.र.नं. १०६/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४०६, ४६५, ४६८, ४७१, १२०ब, ३४
५. गंगापूर पोलीस स्टेशन गु.र.नं. २०८/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६५, ४६७, ४६८, ४७१, ३४
६. गंगापूर पोलीस स्टेशन गु.र.नं. २६५/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४१९, ४२०, ४६५, ३४
७. अंबड पोलीस स्टेशन गु.र.नं. २५७/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४६५, ४६८, ४७१, ४२०

८. मुंबई नाका पोलीस स्टेशन गु.र.नं. १९०/२०१७ भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६४(२), ४६८, ३४

उपरोक्त गुन्ह्यात एकूण ३० आरोपींना अटक करण्यात आली असून दाखल ८ गुन्ह्यांपैकी ७ गुन्ह्यात मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले असून सदरचे गुन्हे न्यायप्रविष्ट आहेत.

(४) विलंब झालेला नाही.

पुरंदर (जि.पुणे) येथील शेतकऱ्यांना भूसंपादनानंतरचा मोबदला मिळण्याबाबत

(५८) * ४२४३४ श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुरंदर (जि.पुणे) येथे प्रस्तावित विमानतळाच्या भूसंपादनानंतर येथील शेतकरी व बाधितांना योग्य मोबदला दिला जाणार असल्याची भूमिका पुणे जिल्हाधिकाऱ्यांनी घेतली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मोबदल्याचे स्वरूप काय आहे तसेच विमानतळामुळे बाधित शेतकऱ्यांना त्यांच्या जागेच्या बदल्यात योग्य मोबदला मिळावा यासाठी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) पुणे जिल्ह्यातील पुरंदर येथील प्रस्तावित विमानतळाच्या भूसंपादनासाठी मोबदल्याच्या निरनिराळ्या पर्यायांचा जिल्हाधिकारी, पुणे यांचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लोअर परेल, मुंबई येथे बनावट ऑनलाईन लॉटरीचा
व्यवसाय सुरु असल्याबाबत**

(५९) * ४१८०७ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लोअर परेल, मुंबई येथील केवळ इंडस्टीज इस्टेटमधून संघटितरित्या ऑनलाईन व मोबाईलद्वारे बनावट ऑनलाईन लॉटरीचा व्यवसाय सुरु असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यभरात सुरु असलेल्या उक्त बेकायदेशीर व्यवसायामुळे शासनाचा कोटयावधी रुपयांचा महसूल बुडत असल्याने याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील धर्मादाय रुग्णालये गोरगरीब रुग्णांना उपचार
नाकारत असल्याबाबत**

(६०) * ४१९९२ श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३९०२३ ला दिनांक १४ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील धर्मादाय रुग्णालयांमधील १० टक्के खाटा गरीबांसाठी राखीव आहेत परंतु ग्रामीण भागामधून येणाऱ्या रुग्णांना कोणत्या रुग्णालयांमध्ये किती खाटा शिल्लक आहेत याची माहिती नसल्याने काही रुग्णालय प्रशासन खाटा शिल्लक नसल्याचे सांगून सदर रुग्णांना उपचार नाकारत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, धर्मादाय रुग्णालयातील उपचारासाठी आर्थिक दुर्बलांच्या उत्पन्नाची मर्यादा फार कमी असल्याने आर्थिक दुर्बल घटकांतील रुग्णांना उपचार मिळत नसल्याचे ही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्यातील गोरगरीब रुग्णांवर उपचार नाकारणाऱ्या धर्मादाय रुग्णालयांवर कारवाई करून उपचारासाठी असलेली उत्पन्न मर्यादा रुपये ८५ हजाराहून १ लाख ६० हजार करण्याची घोषणा मा.विधी व न्याय राज्यमंत्री यांनी माहे मार्च, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान केली, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने अंमलबजावणी करून आतापर्यंत किती धर्मादाय रुग्णालयांवर कारवाई केली आहे तसेच शहरातील धर्मादाय रुग्णालयांमधील रिकाम्या खाटांची माहिती बोर्डावर लावण्याची सक्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) नाही.

- (२) नाही. महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था अधिनियम १९५० मधील कलम ४१ कक अंतर्गत निर्धन व्यक्ती व समाजातील दुर्बल घटकातील व्यक्ती यांची व्याख्या करण्यात आली असून त्यांच्या उत्पन्नाची मर्यादा शासन राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करण्याची तरतुद करण्यात आली आहे.
- (३) महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग चार-ब विधी व न्याय विभाग, दिनांक २३/०२/२०१८ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे निर्धन व्यक्तींच्या वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ८५,०००/- व दुर्बल घटकातील व्यक्तींच्या वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये १,६०,०००/- इतकी विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली आहे.
- (४) मा.उच्च न्यायालयाने आदेशित केलेल्या योजनेची अंमलबजावणी करण्यात कसूर करणाऱ्या राज्यातील १२ रुग्णालयांविरुद्ध फौजदारी प्रकरण दाखल करण्यात आले असून, १३ रुग्णालयांना शासकीय विभाग/ प्राधिकरणाकडून प्रदान करण्यात आलेल्या सोयी सुविधा काढून घेण्याबाबत कळविण्यात आले आहे. तसेच, ७ रुग्णालयांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली असून, १३ रुग्णालयांना सक्त ताकीद देण्यात आली आहे. तसेच ३ रुग्णालयांविरुद्ध महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० मधील कलम ४१(ड) नुसार आवश्यक कारवाई करण्यात येत आहे.

धर्मादाय रुग्णालयांनी तेथे येणाऱ्या निर्धन व दुर्बल घटकांतील रुग्णांना योजनेतील तरतुदीनुसार त्यांचेसाठी किती खाटा राखीव आहेत, त्यापैकी किती खाटा व्याप्त आहेत व किती खाटा उपलब्ध आहेत याबाबतची दैनंदिन स्थिती दर्शनी भागात लावणेबाबत वेळोवेळी निर्देश देण्यात आलेले असून, सदर निर्देशांची अंमलबजावणी होत आहे किंवा कसे याबाबत धर्मादाय आयुक्त कार्यालयामार्फत होणाऱ्या रुग्णालय निरीक्षणाच्यावेळी तपासणी केली जाते, असे धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र यांनी कळविले आहे.

तसेच, धर्मादाय आयुक्त कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर हॉस्पिटल मॉड्युल गो-लाईव्ह करण्यात आले असून, सदर मॉड्युलमध्ये आरक्षित खाटांबाबतची सद्यःस्थिती रिअल टाईम बेसीस वर उपलब्ध करून देण्याबाबत सर्व धर्मादाय रुग्णालयांना सक्त निर्देश देण्यात आले आहेत, जेणेकरून पात्र व गरजू रुग्णांना त्यांच्यासाठी आरक्षित असलेल्या खाटांची दैनंदिन स्थिती अवगत होईल.

तसेच पथदर्शी प्रकल्प म्हणून, मुंबईतील धर्मादाय रुग्णालयांतील राखीव खाटांबाबतची दैनंदिन सद्यःस्थिती तेथे येणाऱ्या निर्धन व दुर्बल घटकांतील रुग्णांना व त्यांच्या नातेवाईकांना अवगत होण्याकरीता मुंबईतील दोन शासकीय व तीन महानगरपालिका रुग्णालयांत स्मार्ट टि.व्ही. स्थापित करण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अल्याळी औद्योगिक वसाहत, चिंतूपाडा (जि.पालघर) येथील
इयुरीयन कंपनीच्या गोदामाला आग लागल्याबाबत**

(६१) * ४१५२२ श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यातील अल्याळी औद्योगिक वसाहतीच्या परिसरातील चिंतूपाडा येथील इयुरीयन या लाकडी फर्निचर कंपनीच्या गोदामाला दिनांक ६ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास आग लागून फर्निचर कंपनीच्या मालकाचे नुकसान झाले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर घटनेदरम्यान औद्योगिक सुरक्षिततेच्या नियमाप्रमाणे कामगारांच्या सुरक्षिततेसाठी औद्योगिक परिसरात तसेच महानगरपालिका, नगरपालिकांमध्ये सर्व सोयी-सुविधा व उपकरणे उपलब्ध करून देण्याबाबतची मागणी समर्थन संस्थेने मा.मुख्यमंत्री, मा.मंत्री उद्योग, प्रधान सचिव (नगरविकास) यांच्याकडे दिनांक ९ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने आतापर्यंत कोणती निर्णयात्मक कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर : (१) होय, हे खरे आहे.

चिंतुपाडा येथील ड्युरीयन लाकडी फर्निचर या आस्थापनेच्या गोदामाला दिनांक ६ एप्रिल, २०१८ रोजी आग लागली होती. सदर आगीत फर्निचर आस्थापनेचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे. आस्थापनेच्या व्यवस्थापनाच्या म्हणण्यानुसार रुपये १.५ करोड इतके नुकसान झालेले आहे.

(२) व (३) सदर जागेचा वापर गोदाम म्हणून केला जात होता व सदर ठिकाणी कोणत्याही प्रकारची उत्पादन प्रक्रिया केली जात नसल्याने सदर आस्थापनेस कारखाने अधिनियम - १९४८ च्या तरतुदी लागू होत नाहीत.

समर्थन संस्थेचे निवेदनातील मागणी संदर्भात अन्य तरतुदींचा भंग झाला किंवा कसे याबाबत औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयाकडून तपासणी करण्यात येत आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

ठाणे जिल्ह्यात श्वानदंशाचे प्रमाण वाढल्याबाबत

(६२) * ४१३५१ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण : तारांकित प्रश्न क्रमांक २४७७० ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे महानगरपालिकेने गत १४ वर्षात कुत्र्यांच्या निर्बिबीकरणेसाठी कोट्यावधी रुपये खर्च करूनही कुत्र्यांची दहशत वा त्यांच्या हल्ल्यांची संख्या

कमी झाली नसल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ च्या शेवटच्या आठवड्यात श्री.सत्यजित शहा यांच्या माहितीच्या अधिकारामार्फत निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०११ मध्ये ९ हजार ७७२, सन २०१७ मध्ये १४ हजार ७५२ इतके श्वानदंश झाल्याचे सरकारी रुग्णालयातील नोंदीवरून निदर्शनास आले असून साधारणपणे दर १५ ते १८ व्या मिनिटाला एक नागरिक श्वानदंशाला बळी पडत असल्याचे वास्तव समोर आलेले असताना नागरिकांच्या सुरक्षेसाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, बदलापूर शहर व शहापूर तालुक्यात माहे मे, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात १५ जणांना श्वानदंश झाल्याची तसेच कल्याण-डोंबिवली शहरातही नागरीकांना श्वानदंशाच्या दहशतीला बळी पडावे लागले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे व त्याचे स्वरूप काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) श्री.सत्यजित शहा यांना दिनांक २४/०८/२०१७ रोजी ठाणे महानगरपालिकेने माहिती अधिकारात प्राणी दंशाबाबत ठाणे महानगरपालिकेच्या अभिलेखातील माहिती उपलब्ध करून देण्यात आली होती, हे खरे आहे.

(२) सन २०१०-११ मध्ये एकूण श्वानदंशाची संख्या ९७७२ इतकी होती.

सन २०१६-१७ मध्ये श्वानदंशाची एकूण संख्या १४७५२ इतकी असल्याचे ठाणे महानगरपालिका यांनी कळविले आहे.

श्वानदंशापासून नागरीकांचे रक्षण व्हावे याकरीता ठाणे महानगरपालिकेने खालील उपाययोजना केली आहे.

केंद्र शासनाच्या पशुजन्य नियंत्रण (कुत्रे) नियम २००१ अन्वये भटक्या कुत्र्यांच्या प्रजनन प्रतिबंधक शस्त्रक्रिया व रेबीज प्रतिबंधक लस देण्याच्या कार्यक्रमाची सन २००४ पासून अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. आजतागायत ५८२८० भटक्या कुत्र्यांवर शस्त्रक्रिया करण्यात आलेल्या आहेत व रेबीज लस देण्यात आलेल्या आहेत.

ठाणे महानगरपालिकेच्या आरोग्य केंद्र व छत्रपती शिवाजी महाराज रुग्णालय येथे अँन्टी रेबीज लस तसेच इमोनोग्लोबिलीन लस उपलब्ध करण्यात आलेली असून सर्व श्वानदंश रुग्णांना अँन्टी रेबीज लस देण्यात येतात.

(३) व (४) मे, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात कुळगांव-बदलापूर नगरपरिषद क्षेत्रात एका व्यक्तीस श्वानदंश झाला असल्याचे तसेच शहापूर नगरपंचायत क्षेत्रात एकाही व्यक्तीस श्वानदंश झाला नाही, असे संबंधित नगरपरिषद/नगरपंचायतीने कळविले आहे. तसेच या स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये खालील उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत:-

कुळगांव-बदलापूर नगरपरिषदेने सन २०१७-१८ मध्ये भटक्या कुत्र्यांची गणना करून त्यांचेवर १०० टक्के निर्बिजीकरण शस्त्रक्रिया करून व रेबीज प्रतिबंधक लस देणे याकरीता ऑनलाईन निविदा प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रात भटक्या कुत्र्यांची निर्बिजीकरण शस्त्रक्रिया कार्यक्रम सन २०१६ पासून सुरु आहे. तसेच सन २०१५-१८ या कालावधीत एकूण २९६८० श्वानांची निर्बिजीकरण शस्त्रक्रिया व लसीकरण करण्यात आले आहे.

तसेच श्वानदंश झालेल्या रुग्णाला महानगरपालिका रुग्णालयामध्ये अँन्टी रेबीज लस तसेच इमोनोग्लोबिलीन मोफत दिले जातात.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड जिल्ह्यात आधार कार्डकरिता नागरीकांकडून अतिरिक्त

शुल्क आकारत असल्याबाबत

(६३) * ४२२८९ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विविध योजना, आर्थिक व्यवहार व इतर योजनांकरीता आधार कार्डची सक्ती शासनाकडून केली जात असून याकरिता जिल्ह्यात अधिकृत आधार नोंदणी केंद्रे शासनाने सुरु केली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बीड जिल्ह्यात शासनाने १०२ अधिकृत केंद्रे सुरु केली असून मोफत नोंदणी असलेल्या केंद्रात आधारसाठी १०० रुपये व दुरुस्तीसाठी ६० ते ७० रुपये शुल्क आकारले जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नागरीकांकडून अतिरिक्त शुल्क आकारणाऱ्या आधार कार्ड केंद्र चालकावर कारवाई करण्यासाठी आंदोलने करूनही शासनाने यावर अद्याप कोणतीही कारवाई केली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे. विविध योजना, आर्थिक व्यवहार व इतर योजनांकरिता आधार कार्ड आवश्यक आहे.

(२) हे खरे नाही. Unique Identification Authority of India (UIDAI), भारत सरकार यांच्या निर्देशानुसार नविन आधार नोंदणी विना शुल्क करण्यात येते व त्यामध्ये दुरुस्तीसाठी रुपये २५/- + G.S.T. आकारण्यात येतो. त्यासंदर्भात वेळोवेळी आधारकेंद्र चालकास सूचना देण्यात येतात.

(३) व (४) अतिरिक्त शुल्क आकारणीच्या प्राप्त तक्रारींची पडताळणी करण्यात येऊन त्याचा अहवाल UIDAI यांच्या कार्यालयास सादर करण्यात येतो व ज्या ठिकाणी अतिरिक्त शुल्क आकारले जाते अशा आधार केंद्र चालकाचे नाव UIDAI यांच्याकडून काळ्या यादीत टाकून सदरील आधार केंद्र बंद करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

झीप क्वॉईन कंपनीने गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याबाबत

(६४) * ४२४२५ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्रासह कर्नाटक, गोवा येथे झीप क्वॉईन या गुंतवणूकदार कंपनीने महिन्याला लाखो रुपये मिळवून देण्याचे आमिष दाखवून ५०० हून अधिक गुंतवणूकदारांच्या ६५ कोटींची फसवणूक केल्याची प्राथमिक माहिती पोलिसांना मिळाली असल्याचे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त माहितीच्या आधारे शासनाने दोषी कंपनी संचालकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे व त्याचा तपशील काय आहे,
- (३) तसेच सदर कंपनीची मालमत्ता जप्त करून व तिची विक्री करून गुंतवणूकदारांची देणी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१), (२) व (३) सदर प्रकरणी ६ आरोपींनी संगनमत करून झीप क्वॉईन नावाची बनावट कंपनी स्थापन करून महिन्याला १५ टक्के लाभांश बीट क्वॉईनच्या रूपात देण्याचे आमिष फिर्यादी व त्यांचे मित्रांना दाखवून त्यांच्याकडून २९,५०,०००/- रुपये घेवून सदर रकमेचा स्वतःचे फायद्यासाठी वापर करून फिर्यादी व त्यांच्या मित्रांचा विश्वासघात करून त्यांची फसवणूक केली अशा प्रकारच्या फिर्यादीच्या तक्रारीवरून शाहूपूरी पोलीस ठाणे, कोल्हापूर येथे ६ आरोपीविरुद्ध गु.र.नं. २४६/२०१८ भादंवि कलम ४१९, ४२०, ४०६, ४६८, १२०(ब), ३४ तसेच महाराष्ट्र ठेवीदारांचे (वित्तीय संस्थामधील) हितसंबंधाचे संरक्षण अधिनियम १९९९ चे कलम ३, प्राईज चिटस अँड मनी सक्क्युलेशन स्किम्स (बेनींग) अँक्ट १९७८ कलम ४ व ५ आणि आय.टी. अँक्ट कलम ६६ अ व ६६ ड प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून सदर गुन्ह्यामधील सर्व ६ आरोपींना अटक करण्यात आली असून गुन्हा तपासावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील वाढत्या चोरीला आळा घालण्याबाबत

(६५) * ४२२०५ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यात व शहरात चोरीच्या घटना दिवसेंदिवस वाढत असून चोरांनी अवघ्या २४ तासात ३ लाख ६४ हजार ७०० रुपये किंमतीचा मुद्देमाल चोरला असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी स्थानिक पोलीस स्टेशनमध्ये तक्रार करुनही चोरांना पकडण्यात पोलीसांना अपयश येत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वाढत्या चोरीला आळा घालण्याबाबत शासनस्तरावरून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) नांदेड जिल्ह्यात माहे जानेवारी ते एप्रिल, २०१७ या कालावधीत दरोडा, जबरी चोरी, घरफोडी व चोरीचे एकूण ४२४ गुन्हे दाखल आहेत. त्यापैकी १३१ गुन्हे उघडकीस आले असून त्यामध्ये २४९ आरोपींना अटक करुन त्यांच्याकडून एकूण १,०७,२२,२३८/ रुपये किंमतीचा मुद्देमाल हस्तगत करण्यात आला आहे. तसेच, माहे जानेवारी ते एप्रिल, २०१८ या कालावधीत दरोडा, जबरी चोरी, घरफोडी व चोरीचे एकूण २५२ गुन्हे दाखल आहेत. त्यापैकी ८३ गुन्हे उघडकीस आले असून त्यामध्ये २७१ आरोपींना अटक करुन त्यांच्याकडून एकूण १७,००,९९०/- रुपये किंमतीचा मुद्देमाल हस्तगत करण्यात आला आहे.

माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये दरोडा, जबरी चोरी, घरफोडी व चोरीचे गुन्ह्यात वाढ झालेली नसून तत्सम कालावधीमध्ये सन २०१७ च्या तुलनेत सन २०१८ मध्ये एकूण १७२ गुन्ह्यांची घट झालेली आहे.

(३) नांदेड शहरातील चोरीच्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यासाठी प्रत्येक पोलीस स्टेशनमध्ये डिक्टेसन ब्रॉच (डी.बी) कार्यान्वित करण्यात आलेली आहे. बीट मार्शलद्वारे २४ तास पेट्रोलिंग चालु आहे. जिल्ह्यातील सर्व पोलीस स्टेशनस्तरावर, उप विभागस्तरावर व जिल्हास्तरावर नाईट पेट्रोलिंग, केंद्रीय नाईट पेट्रोलिंग योजना तयार करून दररोज रात्री २३.०० ते ४.०० दरम्यान रात्रगस्त व पेट्रोलिंग व सकाळी ५.०० ते ६.०० दरम्यान गुडमॉर्निंग पेट्रोलिंग करण्यात येते व त्याचा नियमित आढावा पोलीस नियंत्रण कक्षामार्फत घेण्यात येतो.

नांदेड शहरात सेफ सिटी प्रोजेक्ट अंतर्गत शहरात महत्वाच्या ४७ ठिकाणी एकूण ९७ सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे स्थापित करण्यात आलेले आहेत. तसेच कारागृहातून सुटलेले सक्रीय गुन्हेगार व अभिलेखावरील सक्रीय गुन्हेगारांच्या हालचालीवर लक्ष ठेवून त्यांचेविरुद्ध प्रतिबंधक कार्यवाही करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-अहमदाबाद महामार्गावर चोऱ्या व दरोड्यांचे प्रमाण वाढल्याबाबत

(६६) * ४२३५६ श्री.परिणय फुके : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-अहमदाबाद महामार्गावर दरोडे टाकून प्रवाशांना लुटणाऱ्या टोळीला माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान अटक करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पोलिसांकडून पेट्रोलिंग होत नसल्यामुळे राष्ट्रीय व राज्य महामार्गावर चोऱ्या व दरोड्यांच्या घटना सातत्याने घडत असल्याने प्रवाशांच्या जिवितास धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दरोडेखोरांवर कारवाई करून तसेच राष्ट्रीय व राज्य महामार्गावर चोऱ्या व दरोड्यांच्या घटनांना प्रतिबंध करणेबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

मुंबई अहमदाबाद महामार्गावर महामार्ग पोलिसांची चिंचोटी, चारोटी व मनोर ही तीन मदत केंद्रे कार्यरत आहेत. महामार्गावर दरोडा प्रतिबंधक पेट्रोलिंग म्हणून सीआर मोबाईल तसेच सरकारी वाहनाने दिवस-रात्र पेट्रोलिंग केली जाते. त्यामुळे प्रवाशांच्या जिवीतास धोका निर्माण झाल्याची बाब निदर्शनास आली नाही.

(३) पालघर जिल्ह्यात महामार्गावर दरोडे टाकून प्रवाशांना लुटल्याप्रकरणी वालीव पोलीस ठाणे येथे दिनांक २३/०१/२०१८ रोजी गु.र.क्र. ५४/२०१८, भा.दं.वि.सं. कलम ३९२ व ३४ अन्वये गुन्हा दाखल आहे. यातील ४ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

**सोलापूर शहरातील भुयारी गटार योजनेचा
निर्णय प्रलंबित असल्याबाबत**

(६७) * ४२६८१ प्रा.डॉ.तानाजी सावंत : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर शहर भुयारी गटार योजनेकरिता केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत योजनेतर्गत १८०.२४ कोटी रुपयांचा तयार करण्यात आलेला अंतिम आराखडा बहुमताने ठराव करून शासनाकडे एक महिन्यापूर्वी विशेष दुतामार्फत पाठविण्यात आला असूनही सदर आराखड्यास अद्यापही मंजूरी मिळाली नसल्याचे दिनांक १ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अमृत योजनेतर्गत भुयारी गटार योजनेबाबत दिनांक ७ एप्रिलच्या आत निर्णय घेतला गेला नाही तर सदर प्रकल्प रद्द करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनस्तरावरून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे व त्याचे स्वरूप काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानांतर्गत सोलापूर शहराच्या मलनिस्सारण प्रकल्पास शासनाने सप्टेंबर २०१७ मध्ये मान्यता दिली आहे.

सदर प्रकल्पाच्या अनुषंगाने निविदा प्रक्रिया पूर्ण करून निविदा स्वीकृती प्रस्ताव राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीच्या मान्यतेसाठी प्राप्त झालेला आहे.

सदर प्रकल्पाच्या निविदेस मान्यता देण्याचा निर्णय राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीने घेतलेला आहे.

तथापि सदयःस्थितीत सदर प्रकल्पाच्या अनुषंगाने मा.उच्च न्यायालयामध्ये याचिका दाखल झाल्याने सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे. या प्रकरणी कार्यदेश देण्यास मा.उच्च न्यायालयाने स्थगिती दिली आहे.

औरंगपुरा (जि.औरंगाबाद) येथील शिवाई ट्रस्ट इमारतीला रेडीरेकनर दरानुसार दंड आकारण्याबाबत

(६८) * ४२५५६ श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगपुरा (जि.औरंगाबाद) येथे सन २०१८ रोजी नियमबाह्यरित्या उभारण्यात आलेल्या शिवाई ट्रस्ट या इमारतीला रेडीरेकनर दरानुसार ५ कोटीहून अधिक दंड लावणे अपेक्षित असताना सन २०१२ च्या रेडीरेकनरनुसार दंड लावण्यात आल्यामुळे महानगरपालिकेला सुमारे ४ कोटी रुपयांचा तोटा सहन करावा लागणार असल्याचे माहे मार्च, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सन २०१८ च्या रेडीरेकनरच्या दरानुसार दर लावण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) व (२) हे खरे नाही.

- औरंगाबाद जिल्ह्यातील औरंगपुरा येथे शिवाई ट्रस्ट या संस्थेला दिनांक २७/०८/२००९ रोजी बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली असून संस्थेने बांधकाम केल्यानंतर भोगवटा प्रमाणपत्रासाठी महानगरपालिकेकडे प्रस्ताव दाखल केला होता.
- प्रस्तावाच्या अनुषंगाने बांधकामावर दंडाची आकारणी सन २०१२ च्या सिध्दशिघ्रगणक दरानुसार करून रुपये १,२०,७०,८००/- इतकी दंडाची आकारणी करण्यात आली होती.
- याविरुद्ध संबंधित संस्थेने औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीकडे अपिल केले असता, दिनांक २१/३/२०१८ रोजीच्या बैठकीत सन २०१२ च्या सिध्दशिघ्रगणक दरानुसार पूर्वी आकारलेली रक्कम संबंधित संस्थेकडून भरणा करून घ्यावा असा ठराव स्थायी समितीने संमत करून घेतला आहे.
- दंडाची आकारणी सन २०१२ च्या सिध्दशिघ्रगणक दरानुसार केली असली तरी ती अद्याप शिवाई ट्रस्ट संस्थेने भरलेली नाही. या संस्थेमार्फत ज्या दिवशी सदर दंडाची रक्कम भरली जाईल, त्यावेळी सिध्दशिघ्रगणकाचा जो दर असेल त्या दरानुसार आकारणी करून ती भरावी लागेल. त्यामुळे याप्रकरणी महानगरपालिकेचे कोणतेही नुकसान झालेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र नगरपरिषद / नगरपंचायतीमधील कामगारांच्या मागण्यांबाबत

(६९) * ४१५४२ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र नगरपरिषद/नगरपंचायत मुख्याधिकारी/कर्मचारी, संवर्ग कर्मचारी, सफाई कामगार, रोजंदार कामगारांच्या मागण्यांबाबत मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१७ रोजी बैठक होऊन महाराष्ट्र नगर परिषदेतील दिनांक २७ मार्च, २००० पर्यंतच्या रोजंदार कामगारांच्या समावेशनाचा निर्णय घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रोजंदार कामगारांचे समावेशन अद्यापही का झाले नाही, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली मुख्याधिकारी व नगरपरिषद कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांसंदर्भात दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१७ रोजी झालेल्या बैठकीत दिनांक ११/०३/१९९३ ते दिनांक २७/०३/२००० या कालावधीतील रोजंदारी कर्मचाऱ्यांना कायम करण्यासंदर्भात अनुकूलता दर्शविण्यात आली आहे.

तसेच, या कालावधीतील कर्मचाऱ्यांच्या संख्येबाबतची माहिती सादर करण्याबाबत नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयास सूचित करण्यात आले होते.

नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाने अनुषंगिक माहितीसह मे, २०१८ मध्ये शासनाकडे प्रस्ताव सादर केला आहे.

सदर प्रस्ताव तपासून उचित निर्णय घेण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वडाळा, मुंबई येथील ट्रक टर्मिनल्सच्या संकुलाचा आराखडा तयार केल्याबाबत

(७०) * ४३०५६ श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई येथील वांद्रे-कुर्ला संकुलाच्या धर्तीवर वडाळा ट्रक टर्मिनल्सच्या जागेवर नव्या व्यावसायिक संकुलाचा आराखडा तयार करण्यात आल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर संकुलात ४१ मजल्यांचे तीन टॉवर व सहामजली पार्किंगसह विविध सुविधा निर्माण करण्यात येणार आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त ठिकाणच्या तीन निवासी इमारतीमध्ये २६५ कुटुंबे वास्तव्यास असून बॉम्बे गुड्स ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन आणि महाराष्ट्र राज्य ट्रक, टेम्पो, टॅकर, बस वाहतुक महासंघ या संस्थांनाही सदर प्रकल्पात सामावून घेण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, वडाळा ट्रक टर्मिनसची व्यवस्था करण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना आखल्या आहेत व त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय.

यासंदर्भात मंजूर नियोजन प्रस्तावामध्ये फेरबदल करण्याची प्रक्रिया मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचे स्तरावर कार्यवाहीमध्ये आहे.

(२) अशी बाब नाही.

मंजूर नियोजन प्रस्तावातील प्रस्तावित फेरबदलांनुसार विविध भूवापरांमध्ये बहुमजली इमारती प्रस्तावित असून त्यामध्ये व काही स्वतंत्र भूखंडावर विविध सुविधा समाविष्ट/निर्माण करण्यात येणार आहेत.

(३) वडाळा अधिसूचित क्षेत्राचा प्रस्तावित विकास करीत असताना प्राधिकरणाच्या भाडेपट्टेदार बॉम्बे गुड्स ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन आणि महाराष्ट्र राज्य ट्रक टेम्पो टॅकर बस वाहतुक महासंघ या संस्थांना सदर प्रकल्पात सामावून घेण्याचे संकल्पित आहे. त्यांचे सोबत प्राधिकरणाने सामंजस्य करार केला असून त्यांना पुर्नस्थापित करण्याचे नियोजित आहे.

(४) व (५) प्राधिकरणाकडून फेरबदलाच्या नियोजन प्रस्तावावर प्राप्त हरकती/सूचनांना सुनावणी देवून शासनाचे मंजूरीस्तव प्रस्ताव सादर करण्यात आल्यानंतर शासनस्तरावर सर्वंकष विचार होऊन गुणवत्तेनुसार अंतिम निर्णय संकल्पित आहे.

महाराष्ट्रातील होमगार्डसच्या प्रलंबित मागण्यांच्या प्रतिपूर्तीबाबत

(७१) * ४३१८१ श्री.रामनिवास सिंह, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.ख्वाजा बेग : तारांकित प्रश्न क्रमांक ४०२३४ ला दिनांक ७ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ६० हजाराहून अधिक कार्यरत असलेले होमगार्डस अत्यंत तुटपुंज्या वेतनावर काम करीत असून प्रत्येक दिवसाला केवळ १७५ रुपयाप्रमाणे भत्ता मिळत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्रातील सर्व होमगार्डसच्या अनेक प्रलंबित मागण्यांसंदर्भात दिनांक १७ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मंत्रालय, मुंबई येथे मा.वित्त मंत्री महोदयांनी आपल्या दालनात बैठक घेऊन मागण्यांसंदर्भात सकारात्मक निर्णय घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर सकारात्मक निर्णयाचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे तसेच होमगार्डच्या प्रलंबित मागण्यांपैकी कोणकोणत्या मागण्या मान्य करण्यात आल्या असून सदर निर्णयावर केव्हापर्यंत अंमलबजावणी होणे अपेक्षित आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) हे खरे नाही.

राज्यात ५३८५६ एवढी होमगार्डसची लक्षसंख्या निश्चित केली आहे. सध्या ३९,००० एवढे होमगार्ड पटावर आहेत.

होमगार्डला देण्यात येणाऱ्या भत्त्यामध्ये शासन निर्णय, गृह विभाग दिनांक ०१/०४/२०१४ मध्ये खालीलप्रमाणे वाढ केली आहे.

- १) कर्तव्यभत्ता रुपये ३००/- प्रतिदिन
- २) उपहार भत्ता रुपये १००/- (२४ तासांचे कालावधीत १० तासांपेक्षा जास्त कर्तव्य)
- ३) भोजनभत्ता रुपये १००/- (प्रशिक्षण कालावधीत)
- ४) खिसाभत्ता रुपये ३५/- (प्रशिक्षण कालावधीत)
- ५) कवायतभत्ता रुपये ९०/-
- ६) धुलाईभत्ता रुपये ३०/- (प्रति सप्ताह ३ दिवसांपेक्षा जास्त कर्तव्य केल्यास)

(२) मा.वित्त मंत्री यांनी होमगार्डसच्या मागण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करावी अशा सूचना दिल्या आहेत.

(३) होमगार्ड विकास समितीने काही मागण्या शासनाकडे केलेल्या आहेत. या मागण्यामध्ये अपात्र केलेल्या होमगार्ड सदस्यांना पुन्हा सामावून घेणे, त्यांची ऑनलाईन ड्यूटी पध्दत बंद करणे, होमगार्ड कवायतीची संख्या वाढविणे, मानसेवी जिल्हा समादेशकांची नियुक्ती करणे, होमगार्डना प्रवास भत्ता देणे, सर्वांचा डेटा बेस तयार करणे, होमगार्डना विमा संरक्षण देणे आदी मागण्यांचा समावेश आहे.

होमगार्ड सदस्यांना पुन्हा सामावून घेणे, त्यांची ऑनलाईन ड्यूटी पध्दत बंद करणे, होमगार्ड कवायतीची संख्या वाढविणे या मागण्यांसदर्भात पुनर्विचार करण्याबाबत महासमादेशक, होमगार्ड यांना शासनस्तरावरून सूचना देण्यात आल्या आहेत. त्याचप्रमाणे मानसेवी जिल्हा समादेशकांची पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही करण्याचे निर्देश महासमादेशकांना देण्यात आले आहेत. होमगार्डना प्रवास भत्ता देणे, सर्वांचा डेटा बेस तयार करणे, होमगार्डना विमा संरक्षण देणे या मागण्यांबाबतचे सविस्तर प्रस्ताव महासमादेशक, होमगार्ड कार्यालयाकडून मागविण्यात आले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दादर येथील लोकमान्यनगर पुनर्विकास प्रकल्पात
 गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(७२) * ४१६२९ श्री.प्रसाद लाड, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दादर येथील लोकमान्यनगरचा पुनर्विकास मे.सागर बिल्डर्स अँड डेव्हलपर्स यांच्यामार्फत सन २०१२ पासून सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रहिवाशाबरोबर करार केल्यानुसार विकासकाने ३६ महिन्यात प्रकल्प पूर्ण करणे बंधनकारक असताना आजमितीस ४८ महिन्याहून अधिक काळ उलटला असूनही सभासदांना घरे मिळालेली नसून विकासकाच्या गैरप्रकाराबाबत रहिवाशांनी म्हाडाच्या मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाच्या मुख्याधिकाऱ्यांची चौकशी करण्याची मागणी दिनांक ४ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची मा.गृहनिर्माण मंत्री यांचेकडे तक्रार केलेली असतानाही त्याबाबत कोणतीही दखल न घेता सदर रहिवाशांचा पुनर्विकास न करताच विकासकाने सदर इमारत विक्रीसाठी उभारण्याकरिता मुख्याधिकाऱ्यांकडे परवानगी मागितली असून त्यांना परवानगीही देण्यात आलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रहिवाशांचा पुनर्विकास न करणाऱ्या विकासकाला व इमारत उभारण्यासाठी परवानगी दिलेल्या म्हाडाच्या मुख्याधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.प्रकाश महेता : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

यासंदर्भात दिनांक ४ मे, २०१८ रोजीचे पत्र प्राप्त झालेले नाही. तथापि या प्रकल्पासंदर्भात दिनांक २७/०४/२०१८, दिनांक २९/०९/२०१८ व दिनांक ०७/०६/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये तक्रारी प्राप्त झालेल्या आहेत. सदर प्रकल्पासाठी विकासकास महानगरपालिकेने दिनांक २३/०७/२०१३ रोजीच्या पत्रान्वये काम सुरु करण्याची परवानगी दिलेली आहे. तसेच महानगरपालिकेने भागशः भोगवटा प्रमाणपत्र दिनांक २२/०२/२०१६ रोजी दिलेले आहे. २६४ भाडेकरू/ रहिवाश्यांपैकी २२३ भाडेकरू/ रहिवाश्यांचे पुनर्वसन नव्याने बांधलेल्या इमारतीत करण्यात आलेले आहे. सदर प्रकल्प हा टप्पा टप्प्याने करण्याचे प्रस्तावित असल्यामुळे, विकासकाने पहिला टप्पा पूर्ण केलेला आहे व दुसऱ्या टप्प्याचे काम लवकरच सुरु करण्यात येत आहे. उर्वरित ४१ भाडेकरू/ रहिवाशी तसेच ०८ सफाई कामगार व मंडळास देय असलेले अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळाच्या इमारतीचे काम लवकरच सुरु करण्यात येत आहे.

विकासकाने एकूण २२३ भाडेकरू/रहिवाश्यांपैकी १६० भाडेकरू/रहिवाशी यांचे करारनामे केले आहेत. तसेच उर्वरित भाडेकरू/रहिवाशी यांचे करारनामे हे वारसा हक्का संबंधिताचे वाद, न्यायालयात प्रलंबित प्रकरणे व काही भाडेकरू/रहिवाश्यांचे असहकार्यामुळे कायमस्वरूपी करारनामे करण्याचे प्रलंबित आहे. विकासकाने भाडेकरू/रहिवाशी यांना करारनामे करण्याबाबत वेळोवेळी कळविण्यात आले आहे.

(३) हे खरे नाही.

सदर प्रकल्पातील एकूण २६४ भाडेकरू/रहिवाशी यांच्यापैकी २२३ भाडेकरू/रहिवाशी यांचे इमारत क्र. १ या नविन इमारतीमध्ये पुनर्वसन करण्यात आले असून त्यांना गाळ्याचा ताबा देण्यात आला आहे. उर्वरित ४१ भाडेकरू/रहिवाशी यांचे प्रस्तावित इमारत क्र. २ मध्ये पुनर्वसन करण्यात येणार आहे. सदर प्रकल्पातील इमारत क्र. ३ ही विक्रीयुक्त गाळ्यांसाठी आहे. विक्रीयुक्त गाळ्यांसाठी काम सुरु करण्याची परवानगी महानगरपालिकेने दिलेली आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पवई, पासपोली येथील झोपडीधारकांचे MUTP अंतर्गत
पुनर्वसनांत गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(७३) * ४१२४४ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पासपोली येथील सर्व्हे नं. २२ व नभुक्र. ६७ या आय.आय.टी. पवई यांच्या जमिनीवरील झोपडीधारकांचे MUTP अंतर्गत पुनर्वसन करतांना स्थानिक नसलेल्या लोकांना अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने पात्र करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त ठिकाणी फक्त १०० झोपड्या पात्र असतांना ४३३ बनावट झोपड्या दाखविण्यात आल्या असून बाहेरच्या व्यक्तीशी आर्थिक व्यवहार करून एकाच झोपडीला तीन ते चार क्रमांक टाकून किंवा एका रात्रीत पन्हाचे शेड लावून सदर झोपडी पात्र करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) एमयुटीपी पुनर्वसन धोरणानुसार पायाभूत सर्वेक्षणात नमूद प्रकल्पग्रस्त पुनर्वसन करण्यास पात्र ठरतात. पायाभूत सर्वेक्षणामध्ये बाधित जागेवर प्रत्यक्षात असलेली बांधकामे मोजून ती नकाशावर दर्शविण्यात येतात आणि अशा बांधकामामध्ये प्रत्यक्ष वास्तव्य असणाऱ्या व्यक्तींचे तपशिल अहवालात नमूद करण्यात येतात आणि आवश्यकतेनुसार प्रत्यक्ष जागेवरील परिस्थिती नमूद करण्यात येते. आय.आय.टी. पवईच्या जमिनीवरील अशाप्रकारे सर्वेक्षणात आढळून आलेल्या बांधकामधारकांनाच पुनर्वसनासाठी पात्र समजण्यात आले आहे.

सदर ठिकाणी मूळतः २००९-१० मध्ये अशासकीय संस्थेमार्फत सर्वेक्षण केले असता सर्व बांधकामधारकांपैकी केवळ १२७ बांधकामधारकांनी सर्वेक्षणास सहकार्य केल्याने त्यांचे सर्वेक्षण झाले परंतु उर्वरीत बांधकामांचे सर्वेक्षण न झाल्याने त्यांची नेमकी संख्या निश्चित होऊ शकली नाही. त्यानंतर उर्वरीत बांधकामधारकांचे अपर जिल्हाधिकारी (अति./निष्का.) पूर्व उपनगरे यांच्या शासकीय यंत्रणेद्वारे २०१३ मध्ये सर्वेक्षण केले असता यानुसार ४३३ बांधकामधारकांची सर्वेक्षण यादी (नाव, वापर, क्षेत्र) तसेच बायोमेट्रीक सर्वेक्षण तपशिल व नकाशा प्राप्त झाला आहे.

सदर सर्वेक्षणात जागेवरील परिस्थिती नमूद करण्यात आली आहे. त्यानुसार १ बांधकाम पोटमाळा, ६ बांधकामे बंद, १७ बांधकामे वास्तव्य नसलेली आणि १२ बांधकामे नव्याने विभागणी केलेली आढळून आली होती. यासंबंधी झालेल्या निर्णयानुसार सदर सर्वेक्षणात नमूद तपशिलाची प्रत्यक्ष जागेवर आय.आय.टी. प्रशासन आणि प्राधिकरणाच्या अधिकाऱ्यांद्वारे तपासणी करून जागेवर बांधकाम आणि त्यामध्ये सर्वेक्षणात नमूद व्यक्तींचे वास्तव्य याच्या तपासणीच्या आधारे पुनर्वसन करण्याचे निश्चित करण्यात आले असून त्यानुसार मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या स्तरावर कार्यवाही हाती घेण्यात आली आहे.

**अबिटघर (ता.वाडा, जि.पालघर) इथल्या पेपर मिल कंपनीला
भीषण आग लागल्याबाबत**

(७४) * ४१३२६ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अबिटघर (ता.वाडा, जि.पालघर) इथल्या पेपर मिल कंपनीला दिनांक १० मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास भीषण आग लागल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त आगीमध्ये कंपनीचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर आग लागण्यामागचे कारणे काय असून आगीमध्ये जिवितहानी झाली आहे किंवा कसे याबाबत शासनामार्फत चौकशी करण्यात आली आहे काय, त्यात काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

सदर कंपनीला लागलेल्या आगीमध्ये कंपनीतील मशीनरीचे पार्ट व रॉ मटेरियल जळाल्याने कंपनीचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे.

(३) कंपनीला लागलेल्या आगीची चौकशी करण्यात आली आहे. सदर चौकशीमध्ये कंपनीमागे मोठ्या प्रमाणात दाट जंगल झाडी व डोंगर असून उन्हाळ्याचे दिवस असल्याकारणाने कंपनीच्या पाठीमागील भागातील जंगलात लागलेल्या वणव्यामुळे कंपनीभोवतालचे गवत पेटत येऊन कंपनीच्या खुल्या गोदामामध्ये असलेल्या वेस्टेज पेपर गड्ड्यांना आग लागून आग मोठ्या प्रमाणात इतरत्र पसरली.

आगीत कोणतीही जिवितहानी झालेली नाही. आगीच्या घटनेबाबत वाडा पोलीस ठाणे येथे अ.क.आग क्रमांक ०६/२०१८ अन्वये दाखल आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

**नवी मुंबई येथे अल्पवयीन मुलींवर लैंगिक अत्याचार करणाऱ्या
विकृतावर कारवाई करण्याबाबत**

(७५) * ४१२६२ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबई येथील विविध भागातील आठ अल्पवयीन मुलींवर लैंगिक अत्याचार करणाऱ्या व गत दीड ते दोन वर्षांपासून नवी मुंबई पोलिसांना गुंगारा देणाऱ्या विकृत तरुणाने नेरुळमधील एका १२ वर्षीय शाळकरी मुलीवर लैंगिक अत्याचार करण्याचा प्रयत्न केल्याचे दिनांक ३० एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी पोलिसांनी चौकशी केला आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित गुन्हेगारांना अटक करून त्याचेवर कोणत्या कलमान्वये कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) फिर्यादींनी दिलेल्या तक्रारींवरून अज्ञात इसमा विरुद्ध १) नेरुळ पोलीस ठाणे- गु.र.नं. १०५/२०१८ भा.दं.वि. कलम ३५४, ३६३ सह पोस्को कलम ८ २) सानपाडा पोलीस ठाणे- गु.र.नं. ५६/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३६६(अ), ३५४, ३२३ सह पोस्को कलम ७, ८ ३) सीबीडी पोलीस ठाणे- गु.र.नं. १२३/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३७६, ३६३, ३६६, ३६९, ३९२, सह पोस्को कलम ४, ६ ४) एपीएमसी पोलीस ठाणे- गु.र.नं. २२६/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३७६, ३६३, ५०६ सह पोस्को कलम ४, १२ ५) कोपरखैरणे पोलीस ठाणे- गु.र.नं. २५६/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३७६, ३६३ सह पोस्को कलम ४, ८ ६) रबाळे पोलीस ठाणे- गु.र.नं. १८३/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३५४(ब), ३६३, ५०६ सह पोस्को कलम ७, ८ ७) खारघर पोलीस ठाणे- १) गु.र.नं. १४३/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३७६ (आय), ३६३ सह पोस्को कलम ३(ब), ४, ५ (एम) २) गु.र.नं. २१७/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३७६, ३६३, ३७७, ३९२ सह पोस्को कलम ४, ६ ३) गु.र.नं. २५०/२०१७ भा.दं.वि. कलम ३६३, ३२३, ५०६, ३५४ सह पोस्को कलम ८ प्रमाणे असे एकूण ९ गुन्हे दाखल केले आहे.

(३) सद्यःस्थितीत गुन्हे पोलीस तपासावर आहे.

**मुंबई मनपाने खरेदी केलेले इलेक्ट्रॉनिक्स मीटर
नादुरुस्त स्थितीत असल्याबाबत**

(७६) * ४२१८४ आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.सुभाष झांबड, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेने सन २००९-२०१० मध्ये ४५० कोटी रुपये खर्च करून १ लाख २७ हजार इलेक्ट्रॉनिक्स मीटरची खरेदी केली असून त्यापैकी ३७ हजार मीटर नादुरुस्त स्थितीत असून ते भंगारात जमा झाल्याचे दिनांक ६ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मीटर खरेदीत महानगरपालिकेचे कोटयवधी रुपयाचे नुकसान झाले असून मीटर बसविण्याबाबत दिरंगाई झाल्याने मीटर जुने व नादुरुस्त झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) अशा आशयाचे वृत्त दिनांक ०५ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसिध्द झाले होते.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमध्ये "स्वयंचलीत जलमापक प्रकल्प" अंतर्गत पुरवठा करण्यात आलेल्या एकूण १,२९,७७५ जलमापकांपैकी ९४,९२२ इतकी जलमापके कंत्राट कालावधीमध्ये बसविण्यात आली असून कंत्राट कालावधी संपल्यानंतर ३४,८५३ जलमापके गोडाऊनमध्ये शिल्लक राहिली ही वस्तुस्थिती आहे.

८,१२० जलमापके गरजेनुसार महानगरपालिकेच्या विविध विभागात बसविण्यात आली आहेत. ४६३ जलमापके गोडाऊनमध्ये आढळून न आल्याने व ५३६ जलमापके नादुरुस्त आढळल्याने एकूण ९९९ जलमापकांच्या खरेदी किंमतीची वसूली कंत्राटदारामार्फत करण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत २५,७३४ जलमापके गोडाऊनमध्ये सुस्थितीत शिल्लक असून सदर जलमापके झोपडपट्टी विभागातील जलजोडण्या वगळून इतर जलजोडण्यांवर आवश्यकतेनुसार बसविण्याचे काम महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहे असे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) व (४) गोडाऊनमध्ये शिल्लक राहिलेल्या जलमापकांच्या अनुषंगाने महानगरपालिकेच्या प्रमुख चौकशी अधिकारी यांचेमार्फत चौकशीची कार्यवाही सुरु आहे.

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (एमएमआरडीए)
आर्थिक अडचणीत असल्याबाबत

(७७) * ४३००९ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.आनंदराव पाटील, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.सुभाष झांबड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.चंद्रकांत रघुवंशी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाची (एमएमआरडीए) आर्थिक स्थिती खालावलेली असून एक लाख पंधरा हजार कोटी रुपयांची कामे आर्थिक अडचणीत असल्यामुळे यावर पर्याय म्हणून वांद्रे आणि वडाळा येथील जमिनी गहाण ठेवून एलआयसीकडून १५ हजार कोटी रुपयांचे कर्ज घेण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एमएमआरडीए आर्थिक संकटात येण्याची कारणे काय असून सध्या एमएमआरडीएने किती कर्ज कोणत्या अटींवर घेतलेले आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने कोणत्या उपाययोजना करण्यात आल्या वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने रुपये १,३२,००० कोटी खर्चाचे वाहतूक व दळणवळण विषयक प्रकल्प हाती घेतले आहेत.

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने एल.आय.सी.कडून रुपये १५००० कोटी कर्ज मंजूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केलेला आहे तसेच यासाठी हमी म्हणून शासकीय हमी अथवा मुं.म.प्र.वि. प्राधिकरणाची मालकीची जमीन गहाण ठेवण्याचे प्रस्तावित आहे. एल.आय.सी.कडे सादर कर्ज प्रस्ताव विचाराधीन असून अद्यापी कर्जाच्या अटी व शर्ती अंतिम झालेल्या नाहीत.

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने मुंबई ट्रान्स हार्बर लिंक या प्रकल्पासाठी जपान आंतरराष्ट्रीय सहकारी संस्थांकडून रुपये १५,१०० कोटी रक्कम ०.४% अधिक LIBOR या दराने २० वर्षे परत फेड मुदत या अटीवर कर्ज मंजूर करून घेतलेले आहे. जपान आंतरराष्ट्रीय सहकारी संस्थांकडून माहे मार्च, २०१८ अखेर रुपये ४७५ कोटी इतकी रक्कम कर्ज म्हणून प्राप्त झालेली आहे.

मेट्रो प्रकल्प - २A, २B आणि ७ यासाठी आशियन डेव्हलपमेंट बँक यांच्याकडे रुपये ९,७४४ कोटीचा कर्ज प्रस्ताव सादर केलेला असून सादर प्रस्ताव लवकरच मान्य होईल, असे अपेक्षित आहे. कर्जाच्या अटी व शर्तीबाबत चर्चा सुरु आहे. इतर मेट्रो प्रकल्पासाठी विविध आंतरराष्ट्रीय संस्थेकडून कर्ज घेण्याबाबत मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

मुं.म.प्र.वि. प्राधिकरणाने हाती घेतलेल्या प्रकल्पांसाठी प्रकल्प अहवालानुसार बहुतांश प्रकल्पामधून प्राधिकरणास उत्पन्न मिळणार आहे. प्रकल्पाचा खर्च तसेच सर्व कर्ज व त्यावरील व्याज अदा करून देखील प्राधिकरणास याचा भविष्यात आर्थिक लाभ होणे अपेक्षित आहे.

मुंबईतील पुनर्वसनाच्या दोन इमारतीमधील अंतर इमारतीच्या उंचीच्या एक तृतीयांश इतके ठेवण्याबाबत

(७८) * ४२३२६ श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील पुनर्वसनाच्या इमारतीना वाढीव चटईक्षेत्रफळाचा लाभ देताना दोन इमारतीमधील अंतर तीन मीटरपर्यंत कमी करण्याच्या निर्णयामुळे खेळती हवा आणि सूर्यप्रकाशाचा अभाव निर्माण होऊन क्षयरोगासारखे गंभीर रोग होण्याची शक्यता निर्माण झाली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राष्ट्रीय इमारत संहितेनुसार (नॅशनल बिल्डिंग कोड) इमारतीच्या उंचीच्या एक तृतीयांश इतके अंतर दोन इमारतीत ठेवण्याबाबतची सुधारणा प्रस्तावित विकास आराखड्यात करण्याची विनंती माजी मुख्य सचिव द.म.सुकथनकर यांनी माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून त्वरित कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे व त्याचे स्वरूप काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण नियमावली, १९९१ मध्ये पुनर्रचित इमारतींच्या पुनर्वसनाकरीता अथवा ज्या इमारतीमध्ये पुनर्वसन घटक हा ५०% पेक्षा जास्त आहे अशा २४ मी. पेक्षा कमी उंचीच्या इमारतींना १.५ मी. पर्यंत लगतची जागा सोडण्याची व २४ मी. व त्यावरील सर्व इमारतींना ६ मी. जागा अग्निसुरक्षतेबाबतच्या पूर्ततेसापेक्ष तरतूद होती. विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली २०३४ मध्ये सदर १.५ मी. जागेची तरतूद वाढवून ३.० मी. करण्याची तरतूद आहे. जेणेकरून पुनर्रचित पुनर्वसनाच्या इमारतीमध्ये अधिक प्रमाणात प्रकाश आणि वायुविजन प्राप्त होईल.

मंजूर विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली-२०३४ मध्ये अशा पुनर्रचित इमारतीकरीता सामासिक अंतर किमान ३ मीटर पर्यंत अनुज्ञेय करण्याची तरतूद केलेली आहे. त्यामुळे दोन इमारती मधील अंतर हे किमान ६ मीटर होते. सदर तरतूद ही ३२ मीटर पर्यंतच्या इमारत उंचीसाठी आहे. त्यापुढील उंचीसाठी किमान ६ मीटर सामासिक अंतर आवश्यक आहे. उपरोक्त वस्तुस्थिती विचारात घेता प्रकाश व वायुविजन कमी होण्याची बाब संभवत नाही.

(२) व (३) श्री.द.म. सुकथनकर यांचे दिनांक ०५/०४/२०१८ रोजीचे पत्र मा.मुख्यमंत्री सचिवालयास प्राप्त झाले आहे. राष्ट्रीय इमारत संहिता (नॅशनल बिल्डिंग कोड) मधील प्रमाणकानुसार विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली-२०३४ मध्ये सुधारणा करण्याबाबत सदर पत्राद्वारे शासनास विनंती करण्यात आली आहे. त्यानुषंगाने शासनस्तरावर पुढील निर्णय संकल्पित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक परिक्षेत्र व महानगरात विविध गुन्ह्यात वाढ झाल्याबाबत

(७९) * ४१३७१ डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक शहरात गुन्हेगारीत वाढ होवून गुन्हेगारांकडे अवैध शस्त्रे सापडण्याचे प्रमाणातही वाढ झाली असून नाशिक रोड पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत सराईत गुन्हेगारांकडे अवघ्या दोन आठवड्यांच्या कालावधीत तब्बल पाच गावठी पिस्तुले आणि २२ काडतुसे आढळून आल्याचे दिनांक २५ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नाशिक परिक्षेत्रात दिनांक ३ ते १५ मे, २०१८ पर्यंत अवघ्या १२ दिवसात पोलिसांनी केलेल्या कारवाईत १० पिस्तुले, १९ गावठी कट्टे आणि ५४ काडतुसांसह ९४ अवैध हत्यारे जप्त करण्यात आल्या प्रकरणी ६९ गुन्हे दाखल करण्यात येऊन ९४ जणांना अटक करण्यात आली आहे तसेच नाशिक महानगरात खुन, जबरी चोऱ्या, दुचाकी चोरी, घरफोड्या, चेनस्नॅचिंग, जीव

घेणे हल्ले या गुन्ह्यांबरोबरच गावठी पिस्तुल-कट्टे विक्रीसाठी येण्याचे प्रमाण वाढत असून त्याचा परिणाम गुन्हेगारीत वाढ होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शहरात येणारे बहुतांश गावठी पिस्तुल-कट्टे मध्यप्रदेशातील सिमावर्ती भागात असलेल्या सैधवा प्रांतातून येत असून अनेक टोळ्या गावठी कट्टे तयार करण्याचे काम डोंगर-दऱ्यांच्या दुर्गम भागामधून करून केवळ पाच हजार रुपयात मिळणारा कट्टा शहरात सहजरित्या दाखल होत असल्याने भितीचे वातावरण निर्माण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त गुन्हेगारांकडे आढळून येणारे गावठी पिस्तुल-कट्टे व काडतुसांची आयात रोखण्यासाठी तसेच नाशिक परिक्षेत्रासह महानगरातील वाढत्या गुन्हेगारीवर नियंत्रण प्रस्थापित करण्यासाठी शासनाकडून कोणती कठोर प्रतिबंधात्मक कारवाई करण्यात आली वा येत आहे व त्याचे स्वरूप काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) दिनांक २४ एप्रिल, २०१८ ते दिनांक २९ एप्रिल, २०१८ या कालावधीत पोलिसांनी केलेल्या कारवाईत भा.ह.का. अन्वये २ गुन्हे दाखल करण्यात आले असून त्यात एकूण ६ आरोपीतांना अटक करण्यात आली आहे. यामध्ये एकूण ४ गावठी पिस्तुल, २ तलवारी व ११ जिवंत काडतुसे जप्त करण्यात आली आहेत.

(२) व (३) नाशिक परिक्षेत्रात दिनांक ३ ते १५ मे, २०१८ या कालावधीत पोलिसांनी केलेल्या कारवाईत १० पिस्तुल, १९ गावठी कट्टे आणि ५४ काडतुसांसह ६४ अवैध घातक हत्यारे जप्त करण्यात आली आहेत. सदर कारवाईत एकूण ६९ गुन्हे दाखल करण्यात येवून ९४ जणांना अटक करण्यात आली आहे.

नाशिक शहर पोलीस आयुक्तालय हद्दीत दिनांक ०३ मे, २०१८ ते दिनांक १५ मे, २०१८ या कालावधीत खुनाचे २ गुन्हे, जबरी चोरी २ गुन्हे, दुचाकी वाहन चोरी २२ गुन्हे, गावठी पिस्तुल/कट्टे जप्त २ गुन्हे दाखल आहेत.

तथापि, त्यामुळे भितीचे वातावरण निर्माण झाले, हे म्हणणे खरे नाही.

(४) नाशिक परिक्षेत्रात व नाशिक महानगरातील गुन्हेगारीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी नाशिक महानगर व परिक्षेत्रातील पाचही घटकांमध्ये दरोडा गस्त पेट्रोलिंग/संशयित वाहन तपासणी/ नाकाबंदी/गोपनीय माहिती आधारे छापे/अभिलेखावरील गुन्हेगारांचे चेकींग व कोम्बींग ऑपरेशन राबविण्यात येतात. नाशिक परिक्षेत्रातील पोलीस अधीक्षक/पोलीस आयुक्त नाशिक व गुजरात व मध्यप्रदेश या राज्यांच्या सीमेवरील संबंधित पोलीस महानिरीक्षक व अधीक्षक यांची दिनांक २४ मे, २०१८ रोजी नाशिक येथे बॉर्डर कॉन्फरन्स आयोजित करून अवैध शस्त्रांना प्रतिबंध होण्याकरीता समन्वयाने ठोस कारवाई करण्याच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

तसेच अवैध शस्त्रांविरुद्ध राबविण्यात आलेल्या कारवाईत दाखल गुन्ह्यांचा तपास योग्यरितीने पूर्ण करून मा.न्यायालयात दोषारोप दाखल करण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(५) विलंब झालेला नाही.

पुणे शहरात वनाज ते रामवाडी दरम्यान मेट्रो मार्गालगतच्या सोसायट्यांना वाढीव एफएसआयच्या सवलतीचा लाभ मिळण्याबाबत

(८०) * ४२४३६ श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहरात वनाज ते रामवाडी दरम्यान मेट्रो मार्गालगतच्या पाचशे मीटरच्या परिसरातील (ट्रान्झिट ओरिएन्डेड डेव्हलपमेंट झोन) अनेक सोसायट्यांना वाढीव एफएसआयच्या सवलतीचा लाभ घेता येणार नसल्याची बाब माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार टिओडी झोन मधील सोसायट्यांना वाढीव एफएसआयच्या सवलतीत नुकसान होऊ नये यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई महानगरातील जलवाहिन्यांच्या लगतच्या जागांवर अतिक्रमित
पात्र झोपडीधारकांचे पुनर्वसन करण्याबाबत**

(८१) * ४१८५५ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.परिणय फुके, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईला पाणीपुरवठा करणाऱ्या जलवाहिन्यांच्या सुरक्षितेच्या कारणास्तव जलवाहिनी जवळील झोपड्या इतरत्र हलवून कारवाई करण्यात आलेल्या हजाराहून अधिक पात्र झोपडपट्टीधारकांच्या पुनर्वसनासाठी मुंबईत पर्यायी जागा शोधण्याचे आदेश मा.उच्च न्यायालयाने माहे जानेवारी, २०१८ च्या तिसऱ्या सप्ताहात शासनाला दिले असून झोपडीधारकांचे पुनर्वसन करताना एस.आर.ए. ने आपल्याच नियमाचे उल्लंघन केल्याचा आरोप कॅंगने झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणावर केल्याचे दिनांक ३१ मार्च, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर जागेवर अतिक्रमण करून वसलेल्या ८५४२ प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनाचे उद्दिष्ट न्यायालयाच्या निर्देशानंतरही साध्य झालेले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुषंगाने सदर झोपडीधारकांच्या पुनर्वसनासाठी जागा निश्चित करून कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे तसेच जलवाहिनींच्या सुरक्षेसाठी व पुनर्वसनासाठी शासनस्तरावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) केंद्र शासनाच्या संस्थांनी नोंदविलेल्या सुरक्षा विषयक बाबींकडे दुर्लक्ष करून झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांनी अतिक्रमणधारकांना चुकीच्या पद्धतीने पुनर्वसन करण्याची योजना राबवून खाजगी विकासकास अनुचितप्रकारे मदत केल्याबाबत कॅंग ने आक्षेप घेतला आहे.

(२), (३) व (४) तानसा पाईपलाईन परिसरातील एकूण पात्र ९२३१ प्रकल्पग्रस्तांपैकी ७२४९ प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन झाले असून १९८२ पात्र प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे. पाईपलाईनच्या सुरक्षेकरिता संरक्षक भिंत बांधण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे. तसेच, सदर बाब न्यायप्रविष्ट आहे.

**सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील रेडी येथील समुद्रात दोन वर्षापूर्वी
 बुडालेला बार्ज पाण्याबाहेर काढण्याबाबत**

(८२) * ४२९६४ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.रामराव वडकुते, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील रेडी येथील समुद्रात दोन वर्षापूर्वी माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये बुडालेला बार्ज पाण्याबाहेर न काढल्यामुळे केरवाडा परिसरातील मच्छिमार बांधवांचे २३ लाख रुपयांचे नुकसान झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मच्छिमार बांधवांनी नुकसान भरपाई मिळावी यासाठी रेडी बंदराचे संबंधित अधिकारी, बार्जचे ठेकेदार व मेरीटाईम बोर्डकडे वेळोवेळी विनंती अर्ज करून देखील संबंधितांनी त्याकडे दुर्लक्ष केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त घटनेबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार मच्छिमार बांधवांना नुकसान भरपाई देण्याच्यादृष्टीने शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२) व (३) रेडी बंदरात मे.तेंडोलकर शिपिंग अँड लॉजिस्टीक कंपनीची बार्ज दिनांक २०/०४/२०१६ रोजी खराब हवामान व समुद्राच्या लाटामुळे अपघात होऊन पूर्णपणे बुडालेली आहे. स्थानिक मच्छिमार बांधवांकडून प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने रेडी पोर्ट लि. यांना त्यावर कार्यवाहीसाठी निवेदने पाठविण्यात आली आहेत. तसेच, स्थानिक मच्छिमार बांधवांसोबत महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डाच्या कार्यालयात दिनांक ०३/११/२०१७ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. मच्छिमार बांधवांनी मागणी केल्याप्रमाणे कंपनीस्तरावर नुकसान भरपाई देण्यासाठी त्वरीत निर्णय घेण्याबाबत कंपनीस कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद शहरात शाळकरी मुलींच्या अपहरणाचे प्रमाण वाढल्याबाबत

(८३) * ४२३१५ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उस्मानाबाद शहरात १० ते १४ वयोगटातील शाळकरी मुलींच्या अपहरणाचे प्रमाण दिवसेंदिवस वाढत असून दिनांक १७ मार्च, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास एका शाळकरी विद्यार्थिनीची परिक्षा संपताच अपहरण करण्यात आले असून खाजगी क्लासेससाठी जाणाऱ्या एका विद्यार्थिनीच्या अपहरणाचा कट रचण्यात आला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिजाऊ चौक ते रा.प महाविद्यालय या रस्त्यावर शैक्षणिक संस्था व खाजगी क्लासेसच्या संस्था मोठ्या प्रमाणात असून या परिसरात टवाळखोरांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असल्यामुळे विद्यार्थिनीची रस्त्यावर छेड छाड काढणे, गाडी समोर आडवी लावणे असे अनेक गैरप्रकार हे टवाळखोर करीत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अपहरणकर्त्या व टवाळखोरांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेंद्र फडणवीस : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

सदरहू घटना दिनांक १७/०३/२०१८ रोजी घडलेली आहे.

(३) फिर्यादीने दिलेल्या तक्रारीनुसार अपहरणकर्त्या विरोधात आनंदनगर पोलीस स्टेशन, उस्मानाबाद येथे गु.र.नं. ७३/१८ कलम ३६३, ३६६(अ), ३७६(२)(आय)(जे) भा.दं.वि. तसेच ४,६ बाल लैंगिक अत्याचार प्रतिबंध अधिनियम २०१२ प्रमाणे गुन्हा नोंद करण्यात येवून आरोपीस अटक करण्यात आली आहे. सदर गुन्ह्याचा तपास पूर्ण करून आरोपीविरुद्ध दोषारोप न्यायालयात पाठविण्यात आले आहे. सदयःस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

तसेच महिला सुरक्षा पथक उस्मानाबाद यांनी या परिसरात टवाळखोरांकडून विद्यार्थीनीची रस्त्यावर छेड छाड काढणे, गाडी समोर आडवी लावणे असे प्रकार घडू नयेत म्हणून मोटार वाहन कायदा व महाराष्ट्र पोलीस कायदांतर्गत टवाळखोरांवर प्रतिबंधक कार्यवाही करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड जिल्ह्यातील गोदावरीच्या पात्रातील पाणी
इकोर्निया वनस्पतीमुळे दूषित झाल्याबाबत**

(८४) * ४२२०९ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नगिनाघाट (जि.नांदेड) शेजारी गोदावरीच्या पात्रात इकोर्निया वनस्पती पसरलेली असून नदीपात्र स्वच्छ ठेवण्यास येथील प्रशासन दुर्लक्ष करित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर इकोर्निया वनस्पतीमुळे जलचर प्राण्यांना बांधा पोहचत असून नदीपात्रात होणाऱ्या दुर्गंधीकडे व दूषित पाण्याकडे महानगरपालिका प्रशासन दुर्लक्ष करित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून गोदावरी पात्र स्वच्छ ठेवण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२) व (३) गोदावरी नदीत गोवर्धन घाट नदी पात्रात माहे एप्रिल,२०१८ मध्ये पाण्याचे प्रमाण कमी झाल्यावर इकोर्निया ही वनस्पती आढळून आली आहे.

गोवर्धन बंधाऱ्याच्या पुर्वेकडील बाजूच्या नदीपात्रात एप्रिल, २०१८ मध्ये फक्त १ ते २ फूट एवढाच पाणीसाठा राहिल्यामुळे जलचर प्राण्यांची संख्या नगण्य होती.

नदीपात्रात आढळून आलेली इकोर्निया वनस्पती तातडीने काढून घेण्यात आलेली असून सदयःस्थितीत नदीपात्रात इकोर्निया वनस्पती नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ
प्रशासनात गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(८५) * ४२३६५ श्री.परिणय फुके : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ प्रशासनात बनावट चेक प्रकरणात ३० लक्ष रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बनावट चेकद्वारा राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ प्रशासनातील वित्त विभागाचे संबंधित अधिकारी यांची स्वाक्षरी व मान्यता असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी पोलीस प्रशासनाकडून दोन संशयित व्यक्तींना अटक करण्यात आले असून संशयितांची सविस्तर चौकशी न करताच त्यांना परस्पर सोडून देण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्याचा सर्वसाधारण तपशील काय आहे तसेच अद्याप गुन्हेगारांवर कारवाई न करण्याची कारणे काय आहेत,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपूर विद्यापीठ प्रशासनात रूपये ३१,६६,३०९/- चे बनावट चेक प्रकरण माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये विद्यापीठ प्रशासनाच्या निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) सदर प्रकरणी विद्यापीठाच्या फिर्यादीनुसार अंबाझरी पोलीस स्टेशन, नागपूर येथे अपराधाची दखल घेऊन सदर गुन्हा घटनास्थळ असलेल्या पोलीस स्टेशन, वडगाव रोड (अवधुतवाडी), यवतमाळ येथे वर्ग करून गु.र.क्र. १३८/१६ भादंवि ४२०, ४६७, ४६८, ४७१ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून सदर गुन्हा तपासावर आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद शहरात वर्गीकरण न केलेला कचरा रस्त्यावर

टाकून पेटवून देण्यात येत असल्याबाबत

(८६) * ४२५६४ श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरात वर्गीकरण न केलेला कचरा रस्त्यावर टाकून नंतर तो पेटवून देण्यात येत असल्यामुळे उक्त शहराचे तापमान प्रचंड प्रमाणात वाढून प्रदूषण पातळी सुध्दा वाढत असल्याने नागरीकांचे आरोग्य धोक्यात आल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शहरात कचरा जाळण्याचा वाढत असलेले प्रमाण रोखण्याबाबत तसेच कचऱ्याची योग्य प्रकारे विल्हेवाट लावण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही वा उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) औरंगाबाद शहरातील नारेगांव येथील कचरा डेपो बंद झाल्याने शहरातील साचलेल्या कचरा माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये पेटल्याचे निदर्शनास आलेले आहे.

(२) औरंगाबाद शहरातील कचऱ्याचे घरोघरी जावून १०० टक्के कचरा संकलन करून त्याचे ओला व सुका कचरा असे वर्गीकरण करण्यात येत आहे. ओल्या कचऱ्यावर विकेंद्रित पध्दतीने प्रक्रिया करण्यात येत असून सुका कचरा पुनर्प्रक्रिया करण्यासाठी पाठविण्यात येत आहे.

स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) अंतर्गत औरंगाबाद शहरातील घनकचरा व्यवस्थापनाचा रूपये ९१.७९ कोटी किंमतीच्या प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. या सविस्तर प्रकल्प अहवालानुसार औरंगाबाद महानगरपालिकेमार्फत अंमलबजावणी सुरू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्य ग्रामपंचायत कर्मचाऱ्यांचे समायोजन व इतर सेवाबाबतच्या प्रस्तावावर निर्णय घेण्याबाबत

(८७) * ४१५४५ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महानगरपालिका प्रशासनाकडून दिनांक २० मे, २०१८ पर्यंत महाराष्ट्र राज्य ग्रामपंचायत कर्मचाऱ्यांचे समायोजन व इतर सेवाबाबतच्या प्रस्तावावर निर्णय न झाल्यास महानगरपालिकेच्या विविध विभागात कार्यरत हद्दवाढीतील सर्व कर्मचाऱ्यांनी दिनांक २१ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास बेमुदत कामबंद आंदोलन करण्याचा इशारा दिला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात महाराष्ट्र राज्य ग्रामपंचायत कर्मचारी संघटनेने दिनांक ७ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.पालकमंत्री, अकोला यांच्याकडे निवदेन सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निकष काय आहेत व त्यानुसार शासनस्तरावर काय निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) विरोधी पक्षनेता, अकोला महानगरपालिका, अकोला यांचे दिनांक ०८/०५/२०१८ चे निवेदन प्राप्त झालेले आहे, हे खरे आहे.

(३) व (४) संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या सेवेबाबत पडताळणीसाठी अकोला महानगरपालिकेमार्फत जिल्हा परिषद अकोला यांचेकडे वेळोवेळी पाठपुरावा करण्यात आला असून, पुढील कार्यवाही अकोला महानगरपालिकास्तरावर सुरु आहे.

**मुंबई येथील दादर चौपाटीवर सफाई कर्मचाऱ्यांना
जैविक वैद्यकीय कचरा सापडल्याबाबत**

(८८) * ४३१८२ श्री.रामनिवास सिंह, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील दादर चौपाटीच्या सफाईदरम्यान सफाई कर्मचाऱ्यांना मोठ्या प्रमाणात इंजेक्शन सिरीज, सुया, बाटल्या, मास्क तसेच खराब औषधे, खराब झालेले रक्ताबरोबरच ऑपरेशनच्या वेळी काढण्यात आलेले खराब अंग इत्यादी जैविक वैद्यकीय कचरा सापडल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू जैविक वैद्यकीय कचरा परिसरातील हॉस्पिटल व क्लिनिकमधून टाकला जात असावा अशी दाट शक्यता वर्तविली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त कचरा पर्यावरण आणि लोकांच्या आरोग्यासाठी घातक असल्याने संबंधित कचरा टाकणाऱ्या हॉस्पिटल व क्लिनिक्सवर शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.देवेन्द्र फडणवीस : (१), (२), (३) व (४) अशा आशयाचे वृत्त दिनांक २३/०४/२०१८ रोजीच्या वृत्तपत्रामध्ये प्रसिध्द झाले होते.

- सदर जैविक वैद्यकीय कचरा दादर चौपाटीच्या आजूबाजूच्या परिसरातील हॉस्पिटल व क्लिनिकस मधून टाकला गेला नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.
- दादर चौपाटीच्या परिसरातील रुग्णालयांमधील बायोमेडीकल कचरा गोळा करण्याचे कंत्राट एस.एम.एस. नावाच्या संस्थेस देण्यात आले असून या संस्थेमार्फत सदर कचरा गोवंडी येथील प्रक्रिया व विल्हेवाट केंद्रावर नियमितपणे नेण्यात येतो.
- दादर-माहिम चौपाटीवर महानगरपालिकेचे कर्मचारी व क्लिन-अप मार्शल यांची नियमित देखरेख असते.
- संबंधित विभागाच्या वैद्यकीय आरोग्य अधिकाऱ्यांमार्फत अचानक भेट देऊन पाहणी करण्यात येते.
- जैविक वैद्यकीय कचरा टाकताना आढळल्यास संबंधितांवर फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याचे निर्देश महानगरपालिकेमार्फत संबंधित अधिकाऱ्यांना देण्यात आले आहेत.
- दादर-माहिम चौपाटीवर क्लिन-अप मार्शलची गस्त वाढविण्यात आली आहे.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मुद्रणालय, नागपूर.